

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Finanční analýza šlechtitelského podniku SELGEN, a.s.

Iveta Skřivanová

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Iveta Skřivanová

Ekonomika a management

Název práce

Finanční analýza šlechtitelského podniku SELGEN, a.s.

Název anglicky

Financial analysis of breeding enterprise SELGEN, a.s.

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je na základě finanční analýzy šlechtitelského podniku SELGEN, a.s. za roky 2008-2013 vymezit závěry, návrhy a doporučení pro budoucí stabilizaci a rozvoj podniku.

Metodika

1. vymezení teoretických přístupů – finanční analýza podniku
2. základní charakteristika podniku
3. vlastní výpočty, metody finanční analýzy
4. závěry, návrhy a doporučení

Teoretická část bude čerpat z českých i zahraničních zdrojů, z knih (ISBN) a odborných časopisů (ISSN).

Aplikační část bude zpracována v programu Excel, data budou uspořádána do přehledných tabulek a grafů, včetně odpovídajících komentářů.

Budou aplikovány vzorce finanční analýzy za roky 2008-2013.

Doporučený rozsah práce

30-50 stran textu

Doporučené zdroje informací

BRIGHAM, E. F., HOUSTON, J. F. Fundamentals of Financial Management. 7th edition. Mason: Cengage Learning, 2012. ISBN 978-0-538-47712-3

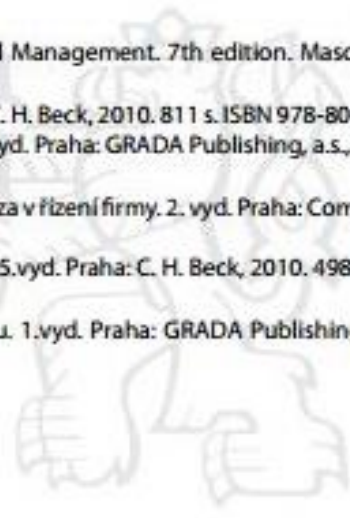
KISLINGEROVÁ, E. a kol. Manažerské finance. 3.vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9

RŮČKOVÁ, P., ROUBÍČKOVÁ, M. Finanční management. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2012. 296 s. ISBN 978-80-247-4047-8

SEDLÁČEK, J. Účetní data v rukou manažera: finanční analýza v řízení firmy. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. 220 s. ISBN 80-7226-562-8

SYNEK, M., KISLINGEROVÁ, E. a kol. Podniková ekonomika. 5.vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3

VOCHOZKA, M. Metody komplexního hodnocení podniku. 1.vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2011. 248 s. ISBN 978-80-247-3647-1

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Helena Řezbová, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 25. 02. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Finanční analýza šlechtitelského podniku SELGEN, a.s." jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 04. 03. 2015

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Heleně Řezbové, Ph.D. za její vstřícný přístup, pravidelné odborné konzultace, rady a připomínky při zpracování mé bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat Dr. Ing. Pavlu Horčíčkovi ze společnosti SELGEN, a.s. za konzultace a ochotu při poskytování potřebných informací a materiálů.

Finanční analýza šlechtitelského podniku SELGEN, a.s.

Financial analysis of breeding enterprise SELGEN, a.s.

Souhrn

Cílem této bakalářské práce je vytvořit finanční analýzu šlechtitelského podniku SELGEN, a.s. V teoretické části jsou vysvětleny základní pojmy finanční analýzy a popsány vybrané ukazatele, které jsou později aplikovány na konkrétní podnik. Následně je charakterizován vybraný podnik, jeho zaměření na jednotlivé plodiny, vlastnictví půdy, složení výnosů, vývoj počtu zaměstnanců a stav dlouhodobého hmotného majetku. Za použití poměrových ukazatelů a vertikální a horizontální analýzy je v praktické části zjištěna finanční situace podniku a jeho předpoklady pro budoucí fungování. Z výsledků provedené finanční analýzy vyplývá, zda je podnik ziskový, zda je schopen bez problémů platit své závazky a v jaké míře využívá cizí zdroje. V závěru je shrnutý a zhodnocený celkový obsah práce, který je doplněn o doporučení pro zlepšení situace podniku.

Summary

The aim of this bachelor thesis is to make a financial analysis of breeding enterprise SELGEN, corp. In the theoretical part are explained the basic concepts of financial analysis and selected indicators that are later applied to the factual enterprise. In the following part is characterized chosen enterprise, its focus on individual crops, land ownership, revenues composition, development of number of employees and status of fixed assets. Using ratio indicators and vertical and horizontal analysis are ascertained financial situation of company and its presumptions for future operation. The results of financial analysis indicate whether the enterprise is profitable, whether it is able to pay its liabilities without problem and how much the enterprise exploits foreign resources. At the end, the total content of the work is summarized, evaluated and supplemented by recommendation for better situation of the company.

Klíčová slova: finanční analýza, šlechtitelský podnik, náklady, výnosy, rozvaha, poměrové ukazatele, rentabilita, likvidita, zadluženost

Keywords: financial analysis, breeding enterprise, expenses, revenues, balance, ratio indicators, profitability, liquidity, insolvency

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Literární rešerše	15
3.1 Uživatelé finanční analýzy.....	15
3.2 Zdroje finanční analýzy	16
3.2.1 Rozvaha.....	16
3.2.1.1 Aktiva.....	17
3.2.1.2 Pasiva	18
3.2.2 Výkaz zisku a ztráty	19
3.2.3 Výkaz cash flow	20
3.2.4 Příloha k účetní závěrce	20
3.3 Metody finanční analýzy.....	20
3.3.1 Analýza absolutních ukazatelů.....	21
3.3.1.1 Horizontální analýza	21
3.3.1.2 Vertikální analýza	21
3.3.2 Analýza poměrových ukazatelů	22
3.3.2.1 Ukazatele rentability	22
3.3.2.2 Ukazatele likvidity	24
3.3.2.3 Ukazatele aktivity	25
3.3.2.4 Ukazatele zadluženosti.....	26
3.3.3 Analýza cash flow	27
3.3.4 Analýza rozdílových ukazatelů	28
3.3.5 Analýza soustav ukazatelů	28

3.3.6 Bonitní a bankrotní modely.....	29
4 Vlastní práce.....	30
4.1 Charakteristika vybraného podniku	30
4.2 Finanční analýza SELGEN, a.s.	36
4.2.1 Vertikální analýza	36
4.2.2 Horizontální analýza	40
4.2.3 Poměrové ukazatele	44
4.2.3.1 Analýza rentability	44
4.2.3.2 Analýza likvidity	48
4.2.3.3 Analýza aktivity	50
4.2.3.4 Analýza zadluženosti	53
5 Závěr a doporučení.....	55
6 Seznam použitých zdrojů	59
6.1 Literatura	59
6.2 Internetové zdroje	60
7 Přílohy	61

Seznam příloh

Příloha 1: Prodej budovy.....	61
Příloha 2: Nákup parcelní sklizečky	63
Příloha 3: Rozvaha za roky 2008 - 2013 - Aktiva (v tis. Kč)	65
Příloha 4: Rozvaha za roky 2008 - 2013 - Pasiva (v tis. Kč).....	66
Příloha 5: Výkaz zisku a ztráty za roky 2008 - 2013 (v tis. Kč).....	67

Seznam grafů

Graf 1: Struktura výnosů v roce 2013 (v %).....	33
Graf 2: Podíl jednotlivých druhů plodin na výnosech v roce 2013 (v mil. Kč).....	34
Graf 3: Horizontální analýza aktiv za roky 2008 - 2013 (v tis. Kč)	40
Graf 4: Bazický index aktiv za roky 2008 - 2013	41
Graf 5: Horizontální analýza pasiv za roky 2008 - 2013 (v tis. Kč).....	42
Graf 6: Bazický index pasiv za roky 2008 - 2013.....	43
Graf 7: Horizontální analýza nákladů a výnosů za roky 2008 - 2013.....	44
Graf 8: Vývoj ukazatelů rentability v letech 2008 – 2013 (v %).....	47
Graf 9: Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2008 - 2013	49
Graf 10: Vývoj ukazatelů aktivity v letech 2008 – 2013 (ve dnech)	52
Graf 11: Vývoj ukazatelů zadluženosti v letech 2008 - 2013 (v %).....	54

Seznam tabulek

Tabulka 1: Souhrnná tabulka užívaných vzorců	13
Tabulka 2: Agregovaný tvar rozvahy - aktiva	18
Tabulka 3: Agregovaný tvar rozvahy - pasiva	19
Tabulka 4: Majitelé, kteří vlastnili v roce 2013 více než 3% akcií společnosti.....	30
Tabulka 5: Tržní podíly odrůd SELGEN a.s. v České republice v roce 2013	30
Tabulka 6: Vývoj počtu zaměstnanců a průměrné mzdy v letech 2008 - 2013	32
Tabulka 7: Stav dlouhodobého hmotného majetku v roce 2013 (v tis. Kč).....	35
Tabulka 8: Podíly jednotlivých položek na aktivech v letech 2008 - 2013	36

Tabulka 9: Podíly jednotlivých položek na pasivech v letech 2008 – 2013	37
Tabulka 10: Podíly jednotlivých položek na výnosech v letech 2008 - 2010.....	38
Tabulka 11: Podíly jednotlivých položek na výnosech v letech 2011 - 2013.....	39
Tabulka 12: Výchozí hodnoty pro výpočet rentability (v tis. Kč)	45
Tabulka 13: Ukazatele rentability za roky 2008 - 2013 (v %).....	46
Tabulka 14: Výchozí tabulka pro výpočet likvidity (v tis. Kč)	48
Tabulka 15: Tabulka ukazatelů likvidity za roky 2008 - 2013	48
Tabulka 16: Výchozí hodnoty pro výpočet ukazatelů aktivity (v tis. Kč)	50
Tabulka 17: Ukazatele aktivity v letech 2008 – 2013.....	51
Tabulka 18: Výchozí hodnoty pro výpočet ukazatelů zadluženosti (v tis. Kč)	53
Tabulka 19: Ukazatele zadluženosti v letech 2008 – 2013 (v %).....	53
Tabulka 20: Výpočet ceny budovy navrhované k prodeji	62
Tabulka 21: Výpočet účetního odpisu pro 1. rok zrychleného odepisování.....	64
Tabulka 22: Výpočet účetních odpisů pro další roky zrychleného odepisování.....	64

Seznam schémat

Schéma 1: Organizační struktura společnosti	31
---	----

Seznam obrázků

Obrázek 1: Budova navrhovaná k prodeji.....	61
Obrázek 2: Parcelní sklizečka Zürn 150	63

1 Úvod

Finanční analýza slouží ke zhodnocení finanční situace podniku. Pomáhá odhalit například efektivní využívání majetku, ziskovost podniku, jeho slabé a silné stránky a schopnost splácet své závazky. Představuje souhrn mnoha ukazatelů, mezi nejčastější patří horizontální a vertikální analýza a poměrové ukazatele, jako jsou ukazatele rentability, likvidity či zadluženosti. Finanční analýza čerpá především z rozvah a výkazů zisku a ztráty. Rozvaha zobrazuje stav majetku podniku (aktiva) a zdroje jejich financování (pasiva) k určitému datu. Výkaz zisku a ztráty zachycuje výsledky podnikatelské činnosti za určitý interval, obvykle 1 rok.

Finanční analýza je důležitá pro vedení a management podniku, pro banky a další věřitele, investory, obchodní partnery i konkurenty. Může být také použita pro mezipodnikové srovnání nebo srovnání se standardy odvětví.

Vedle sledování vývoje ukazatelů v průběhu let je součástí finanční analýzy také zhodnocení výsledků a návrh doporučení pro úspěšné fungování podniku do budoucna.

Pro vypracování této bakalářské práce byl zvolen šlechtitelský podnik SELGEN, a.s. Důvodem bylo mé absolvování několika sezónních brigád v tomto podniku a možnost následných konzultací k ekonomické problematice. Pro vypracování práce byly použity účetní výkazy této společnosti za roky 2008 – 2013.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této práce je zhodnocení finanční situace šlechtitelského podniku SELGEN a.s., který se zabývá šlechtěním nových odrůd polních plodin. Na základě finanční analýzy interních dat je zhodnocen finanční vývoj podniku za roky 2008 – 2013. Dle výsledků ukazatelů budou vymezeny závěry, návrhy a doporučení pro budoucí stabilizaci a rozvoj podniku.

Hlavní cíl práce se rozkládá na několik dílčích cílů:

- i) zpracování literární rešerše – nastudování teoretických znalostí a vymezení základních pojmů a vzorců finanční analýzy;
- ii) základní charakteristika podniku;
- iii) vertikální analýza;
- iv) horizontální analýza;
- v) výpočet poměrových ukazatelů;
- vi) zhodnocení finanční situace podniku a vymezení závěrů, návrhů a doporučení.

2.2 Metodika

V první části práce je zpracována literární rešerše, ve které jsou vymezeny základní metody finanční analýzy, její zdroje a uživatelé. Informace v této teoretické části jsou čerpány převážně z knih od českých i zahraničních autorů.

Druhá část je tvořena vlastní prací. Nejprve je charakterizován podnik, následně jsou aplikovány vzorce finanční analýzy pro zhodnocení situace podniku v letech 2008 až 2013. Data jsou zpracována v programu Excel do přehledných tabulek a grafů a jsou doplněna o odpovídající komentáře. V této části je čerpáno z účetních výkazů akciové společnosti Selgen.

V závěru jsou shrnuty výsledky a zhodnocena finanční situace podniku a její vývoj. Dále jsou navržena doporučení pro budoucí úspěšné fungování podniku.

Vzorce pro finanční analýzu, které byly v této práci použity, jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka 1: Souhrnná tabulka užívaných vzorců¹

Ukazatel	Číslo řádku v rozvaze nebo výkazu zisku a ztráty	Konkrétní položka rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty
% odepsanosti		korekce / pořizovací cena
HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA		
Absolutní změna	-	ukazatel _n - ukazatel _{n-1}
Bazický index	-	ukazatel v běžné období / ukazatel v základním období
UKAZATELE RENTABILITY		
Rentabilita aktiv	$(V60 / R001) * 100$	$(VH \text{ za účetní období} / \text{aktiva}) * 100$
Rentabilita vlastního kapitálu	$(V60 / R068) * 100$	$(VH \text{ za účetní období} / \text{vlastní kapitál}) * 100$
Rentabilita investovaného kapitálu	$[(V61 + V43) / (R068 + R087 + R092 + R116)] * 100$	$[\text{EBIT} / (\text{vlastní kapitál} + \text{rezervy} + \text{dlouhodobé závazky} + \text{dlouhodobé bankovní úvěry})] * 100$
Rentabilita tržeb	$[V60 / (V05 + V01)] * 100$	$[VH \text{ za účetní období} / (\text{tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb} + \text{tržby za prodej zboží})] * 100$
UKAZATELE LIKVIDITY		
Hotovostní likvidita	$R058 / (R103 + R117 + R118)$	krátkodobý finanční majetek / (krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry + krátkodobé finanční výpomoci)
Pohotová likvidita	$(R058 + R048) / (R103 + R117 + R118)$	(krátkodobý finanční majetek + krátkodobé pohledávky) / (krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry + krátkodobé finanční výpomoci)
Běžná likvidita	$(R058 + R048 + R032) / (R103 + R117 + R118)$	(krátkodobý finanční majetek + krátkodobé pohledávky + zásoby) / (krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry + krátkodobé finanční výpomoci)
UKAZATELE AKTIVITY		
Doba obratu aktiv	$[R001 / (V01 + V05 + V19 + V31)] * 360$	$(\text{aktiva} / \text{tržby}^2) * 360$
Obrat aktiv	$(V01 + V05 + V19 + V31) / R001$	$\text{tržby}^2 / \text{aktiva}$
Doba obratu dlouhodobého majetku	$[R003 / (V01 + V05 + V19 + V31)] * 360$	$(\text{dlouhodobý majetek} / \text{tržby}^2) * 360$
Obrat dlouhodobého majetku	$(V01 + V05 + V19 + V31) / R003$	$\text{tržby}^2 / \text{dlouhodobý majetek}$

Doba obratu zásob	$[R032 / (V01 + V05 + V19 + V31)] * 360$	$(zásoby / tržby^2) * 360$
Obrat zásob	$(V01 + V05 + V19 + V31) / R032$	$tržby^2 / zásoby$
Doba obratu pohledávek	$[(R039 + R048) / (V01 + V05 + V19 + V31)] * 360$	$[(dlouhodobé + krátkodobé pohledávky) / tržby^2] * 360$
Obrat pohledávek	$(V01 + V05 + V19 + V31) / (R039 + R048)$	$tržby^2 / (dlouhodobé + krátkodobé pohledávky)$
Doba obratu závazků	$[(R103 + R117 + R118) / (V01 + V05 + V19 + V31)]$	$[(krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry + krátkodobé finanční výpomoci) / tržby^2] * 360$
Obrat závazků	$(V01 + V05 + V19 + V31) / (R103 + R117 + R118)$	$tržby^2 / krátkodobé závazky$
UKAZATELE ZADLUŽENOSTI		
Celková zadluženost	$R086 / R001$	cizí zdroje / aktiva
Běžná zadluženost	$(R103 + R117 + R118) / R001$	$(krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry + krátkodobé finanční výpomoci) / aktiva$
Koeficient zadluženosti	$R086 / R068$	cizí zdroje / vlastní kapitál

Zdroj: vlastní zpracování

Pozn.: ¹ Platné k účetním výkazům z roku 2014, dle Zákona u účetnictví

² Tržby = tržby za prodej zboží + tržby za prodej vlastních výrobků a služeb + tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu + tržby z prodeje cenných papírů a podílů

U vertikální analýzy jsou jako 100% základ zvolena aktiva, pasiva a výnosy. U těchto složek je počítáno procentuální složení jejich položek.

3 Literární rešerše

Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, které jsou obsaženy především v účetních výkazech, jejich položek, agregovaných dat a rozbor vztahů a vývojových tendencí. Finanční analýzy v sobě zahrnují tři časové úrovně vyhodnocování – hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek. (RŮČKOVÁ, ROUBÍČKOVÁ, 2012, str. 77)

Finanční analýza slouží ke komplexnímu zhodnocení finanční situace podniku. Pomáhá odhalit, zda je podnik dostatečně ziskový, zda má vhodnou kapitálovou strukturu, zda využívá efektivně svých aktiv, zda je schopen včas splácet své závazky a celou řadu dalších významných skutečností. Průběžná znalost finanční situace firmy umožňuje manažerům správně se rozhodovat při získávání finančních zdrojů, při stanovení optimální finanční struktury, při alokaci volných peněžních prostředků, při poskytování obchodních úvěrů, při rozdělování zisku apod. (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013, str. 17)

3.1 Uživatelé finanční analýzy

VOCHOZKA (2011, str. 12) ve své knize Metody komplexního hodnocení podniku dělí uživatele finanční analýzy na externí a interní.

Externími uživateli finanční analýzy, kteří čerpají především z výkazů účetních závěrek firmy, jako jsou rozvahy, výkazy zisků a ztát, výkazy cash flow a přílohy účetních závěrek, jsou:

- stát a jeho orgány – pro kontrolu daní, statistické průzkumy, rozdělování finančních výpomocí (např. dotace) a kontrolu podniků se státní účastí;
- investoři – k získání informací pro rozhodování o investicích a pro kontrolu, jak podnik nakládá s prostředky, které do něj investovali;
- banky a jiné věřitele – k získání představy o finančním zdraví dlužníka;
- obchodní partneři – sledují zadluženost a likviditu podniků z obchodních vztahů;
- konkurenti.

Interní uživatelé využívají k finanční analýze kromě účetních závěrek také vnitřní informace firmy, které nejsou externím uživatelům veřejně dostupné. Jedná se zejména o účetnictví a evidence uvnitř podniku. Takovými uživateli jsou:

- manažeři – ve většině podniků jsou i zpracovateli finanční analýzy, potřebují jí pro operativní a strategické řízení podniku a plánování jeho základních cílů;
- zaměstnanci – mají zájem o stabilitu podniku a svých mezd a jistotu zaměstnání;
- odboráři.

3.2 Zdroje finanční analýzy

Hlavním zdrojem finanční analýzy je účetní závěrka, která je tvořena dle pravidel určených státem. Skládá se z rozvahy, výkazu zisku a ztrát, výkazu cash flow a přílohy k účetní závěrce.

V současnosti jsou v České Republice rozlišovány 3 základních typy účetních závěrek. Nejpoužívanějším typem je řádná účetní závěrka, označována také jako roční či konečná, která je zpracována k poslednímu dni běžného účetního období. Slouží především pro výpočet daně z příjmu za příslušný rok. Mezi řádné účetní závěrky patří také konsolidovaná závěrka, která se povinně sestavuje v případě kapitálově propojených společností. Její úlohou je především informovat akcionáře a společníky, neslouží k výpočtu daně či k rozdělení hospodářského výsledku.

Dalším typem je mimořádná účetní závěrka, sestavována v případě nastání mimořádné situace společnosti. Za takové situace je považován například vstup společnosti do likvidace nebo do konkurzu.

Posledním typem je účetní závěrka mezitímní, která je sestavována v průběhu účetního období, například při přeměně společnosti. Od řádné účetní závěrky se liší tím, že slouží pouze k vyjádření ocenění majetku. Dalším rozdílem je neuzavírání účetních knih. (KISLINGEROVÁ, 2010, str. 56)

3.2.1 Rozvaha

Rozvaha je účetním výkazem, který zachycuje bilanční formou stav dlouhodobého hmotného majetku (aktiva) a zdrojů jejich financování (pasiva) vždy k určitému datu. Je sestavována zpravidla k poslednímu dni každého roku, respektive kratších období.

Představuje základní přehled o majetku podniku ve statické podobě (v okamžiku účetní závěrky). Zobrazuje tři základní oblasti:

- majetkovou situaci podniku – konkrétní druhy majetku, jejich ocenění, opotřebení, rychlost obratu, optimálnost složení majetku atd.;
- zdroje financování, ze kterých byl majetek pořízen, zkoumá výši vlastních a cizích zdrojů;
- finanční situaci podniku – dosažený zisk a jeho následné rozdělení;
- schopnost podniku dostát svým závazkům. (RŮČKOVÁ, 2011, str. 22)

3.2.1.1 Aktiva

Aktiva podniku jsou rozdělována na dvě základní formy:

- dlouhodobý majetek;
- oběžný majetek.

Dlouhodobý majetek, označován také jako fixní či stálý, je tvořen dlouhodobým hmotným, nehmotným a finančním majetkem. Tento majetek se ve výrobě využívá déle než 1 rok. Mezi nejvýznamnější dlouhodobá hmotná aktiva patří především nemovitosti (pozemky, budovy) a stroje. Jeho postupné opotřebení je vyjadřováno pomocí odpisů, skrze které se po dobu několika let, jejichž počet závisí na odpisové skupině daného majetku, hodnota majetku postupně promítá do nákladů. Dlouhodobý nehmotný majetek tvoří například licence, software, nehmotné výsledky vědy a výzkumu, autorská práva či goodwill. Finanční majetek zahrnuje cenné papíry, jako jsou akcie a dluhopisy, a podíly v jiných podnicích.

Krátkodobý neboli oběžný majetek se ve výrobním procesu spotřebovává za dobu kratší než 1 rok. Existuje v podobě věcné (materiál na výrobu, suroviny, hotové či rozpracované výrobky) a v podobě peněžní (peníze v pokladně a na účtech, pohledávky a krátkodobé cenné papíry).

Poslední položkou aktiv je časové rozlišení, jehož rozsah použití se značně liší. Patří sem náklady příštích období (např. nájem placený dopředu), příjmy příštích období (výnosy běžného období, které zatím nebyly přijaty), atd. (VOCHOZKA, 2011, str. 15)

Tabulka 2: Agregovaný tvar rozvahy - aktiva

Označení	AKTIVA	Běžné účetní období			Minulé období
		brutto	korekce	netto	
	AKTIVA CELKEM				
A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál				
B.	Dlouhodobý majetek				
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek				
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek				
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek				
C.	Oběžná aktiva				
C.I.	Zásoby				
C.II.	Dlouhodobé pohledávky				
C.III.	Krátkodobé pohledávky				
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek				
D.	Časové rozlišení				

Zdroj: vlastní zpracování dle KISLINGEROVÉ, 2010, str. 56

3.2.1.2 Pasiva

Pasiva představují zdroje financování podniku. Jsou rozdělovány na vlastní a cizí kapitál.

Vlastním kapitálem se rozumí prostředky, které podnik získal od svých majitelů a které vydělal svou podnikatelskou činností. Jeho podíl na celkovém kapitálu je ukazatelem finanční nezávislosti podniku. Vlastní kapitál je rozdělen na několik položek:

- základní kapitál – peněžité i nepeněžité vklady společníků do subjektu;
- kapitálové fondy – zahrnují emisní ážio (rozdíl mezi cenou a hodnotou akcií);
- fondy ze zisku – neboli rezervní fondy, jsou pojistkou proti nepředvídaným rizikům;
- nerozdělený výsledek hospodaření minulých let – část zisku po zdanění, která se nerozděluje mezi akcionáře, ale slouží k dalšímu podnikání;
- výsledek hospodaření běžného účetního období.

Cizí kapitál je závazkem podniku, za jehož používání se platí úrokem a ostatními výdaji spojenými s jeho získáním a který musí být v určité době splacen. Podle doby splatnosti je rozdělován na dva typy – krátkodobý a dlouhodobý. Krátkodobý, jako jsou krátkodobé bankovní úvěry, zálohy od odběratelů, půjčky, nevyplacené mzdy, nezaplacené

daně či výdaje příštích období, má dobu splatnosti dluhu kratší než 1 rok. Dlouhodobý cizí kapitál má dobu splatnosti delší než 1 rok. Jedná se například o dlouhodobé bankovní úvěry, vydané podnikové dluhopisy, leasingové dluhy a další dlouhodobé závazky. Mezi cizí kapitál patří i rezervy, které jsou určeny k financování nepředvídaných výdajů v budoucnosti (např.: kurzové ztráty, opravy hmotného majetku). (SYNEK, KISLINGEROVÁ, 2010, str. 135)

Tabulka 3: Agregovaný tvar rozvahy - pasiva

Označení	PASIVA	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
	PASIVA CELKEM		
A.	Vlastní kapitál		
A.I.	Základní kapitál		
A.II.	Kapitálové fondy		
A.III.	Rezervní fondy		
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let		
A.V.	Hospodářský výsledek běžného účetního období		
B	Cizí zdroje		
B.I.	Rezervy		
B.II.	Dlouhodobé závazky		
B.III.	Krátkodobé závazky		
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci		
C.	Časové rozlišení		

Zdroj: vlastní zpracování dle KISLINGEROVÉ, 2010, str. 56

3.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Úlohou výkazu zisku a ztráty je informovat o úspěšnosti práce podniku, tedy o výsledku dosaženém podnikatelskou činností. Zachycuje vztahy mezi dosaženými výnosy podniku za určité období a náklady, které jsou spojeny s jejich vytvořením. Za výnosy jsou považovány peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za dané účetní období bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich inkasu. Náklady představují peněžní částky, které podnik v témže účetním období účelně vynaložil na získání výnosů, i když k jejich skutečnému zaplacení nemuselo ve stejném období dojít. (KISLINGEROVÁ, 2010, str. 66)

Výnosy podniku jsou tvořeny:

- provozními výnosy, které jsou získány z provozně-hospodářské činnosti podniku;

- finančními výnosy získanými z finančních investic, cenných papírů, vkladů a účastí;
- mimořádnými výnosy, které podnik získal mimořádně, například prodejem odepsaných strojů.

Nejdůležitější položkou je výsledek hospodaření z provozní činnosti, protože odráží schopnost firmy vytvářet kladný výsledek hospodaření svou hlavní podnikatelskou činností. Provozní výsledek zahrnuje několik dílčích složek, a to například výsledek z prodeje zboží, obchodní marže, výsledek z prodeje investičního majetku a materiálu a výsledek z ostatních provozních činností. (RŮČKOVÁ, ROUBÍČKOVÁ, 2012, str. 92)

K provozním nákladům patří například náklady vynaložené na výrobu zboží, spotřeba materiálu a energie, osobní náklady, daně a poplatky a odpisy dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku.

3.2.3 Výkaz cash flow

Výkaz cash flow je svým obsahem doplňkem k rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Zachycuje vznik a použití peněžních prostředků. Jde tedy o přehled příjmů a výdajů podniku za dané období, přičemž by příjmy měly převyšovat výdaje. Jeho úlohou je popisovat vývoj finanční situace podniku a identifikovat příčiny změn této situace. Výkaz slouží také jako nástroj pro posouzení likvidity podniku. Základem výkazu je krátkodobý likvidní majetek, kterým jsou peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty, jako peníze v pokladně, ceniny, peníze na účtu či peníze na cestě. (VOCHOZKA, 2011, str. 18)

3.2.4 Příloha k účetní závěrce

Příloha přispívá k objasnění skutečností, které jsou významné z hlediska externích uživatelů účetní závěrky, aby si mohli vytvořit správný úsudek o finanční situaci a výsledcích hospodaření podniku, provést srovnání s minulostí a odhadnout možný budoucí vývoj. (GRÜNWARD, HOLEČKOVÁ, 2009, str. 47)

3.3 Metody finanční analýzy

Existuje mnoho metod, pomocí kterých může být finanční analýza vytvořena. Tyto metody využívají dvě základní techniky hodnocení – procentní a poměrovou analýzu.

Technika procentního rozboru spočívá v tom, že kromě absolutních hodnot jednotlivých položek rozvahy a výsledkovky se počítá jejich procentní podíl na celku (v rozvaze na sumě aktiv, tj. na bilančním součtu, ve výsledkovce na celkových výnosech) a sleduje se jejich vývoj v jednotlivých obdobích. Dále mohou být jejich procentní podíly srovnávány s jinými (konkurenčními) podniky.

Druhou technikou je analýza poměrová, označována také jako absolutní. Jedná se o složitější formu finanční analýzy. Tato technika pracuje s poměrovými ukazateli, které představují podíl dvou absolutních ukazatelů, např. podíl zisku připadající na 1 Kč tržeb. (SYNEK, KISLINGEROVÁ, 2010, str. 253)

3.3.1 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních ukazatelů se podle zpracování údajů dělí na horizontální a vertikální. Základním zdrojem jsou data obsažená ve finančních výkazech. Důležitým aspektem je, že se jedná o data v absolutním vyjádření, která měří rozměr určitých jevů (např. majetku, kapitálu nebo peněžního toku). Podle toho, zda vyjadřují určitý vztah nebo informují o údajích za určitý interval, hovoříme o veličinách stavových a tokových. (KISLINGEROVÁ, 2010, str. 79)

3.3.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza, označována také jako analýza trendů, porovnává změny absolutních ukazatelů v časové řadě. Potřebná data čerpá z účetních výkazů firem a výročních zpráv, které uvádí klíčové finanční položky za posledních 5 až 10 let. Při analýze jsou brány v úvahu jak změny absolutních hodnot, tak i procentní změny jednotlivých položek výkazů. Tyto změny jsou hodnoceny po řádcích, tedy horizontálně. (SEDLÁČEK, 2001, str. 15)

3.3.1.2 Vertikální analýza

Technika procentního rozboru počítá procentní podíl jednotlivých položek rozvahy na aktivech a položek výkazu zisku a ztráty na tržbách (výnosech). O výkazech, jež jsou sestaveny tímto způsobem, se hovoří jako o výkazech sestavených ve společném rozměru. Analýza na nich založená se nazývá jako vertikální analýza. Procentní poměry jsou srovnávány v čase, s plánem, mezi podniky, odvětvím nebo s normovanými (doporučenými) hodnotami. (VOCHOZKA, 2011, str. 19)

3.3.2 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou základním nástrojem finanční analýzy. Analýza účetních výkazů pomocí těchto ukazatelů je jednou z nejoblíbenějších metod především proto, že umožňuje získat rychlou představu o finanční situaci v podniku. Podstatou poměrové analýzy je, že dává do poměru různé položky rozvahy, výkazu zisku a ztráty, případně cash flow. Lze proto zkonstruovat velké množství ukazatelů. V praxi se však osvědčilo využívání pouze několika základních ukazatelů rozříděných do skupin podle jednotlivých oblastí hodnocení hospodaření a finančního zdraví podniku. Jsou to zejména následující skupiny ukazatelů. (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013, str. 84)

3.3.2.1 Ukazatele rentability

Rentabilita neboli výnosnost vloženého kapitálu je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Ukazatele rentability slouží k hodnocení celkové efektivnosti dané činnosti. Jedná se o ukazatele, které jednoznačně budou nejvíce zajímat akcionáře a potenciální investory.

Tyto ukazatele nejčastěji vycházejí ze dvou základních účetních výkazů – výkazu zisku a ztráty a rozvahy. Jsou to ukazatele, ve kterých se v čitateli vyskytuje nějaká položka odpovídající výsledku hospodaření (obvykle se tedy jedná o tokovou veličinu) a ve jmenovateli nějaký druh kapitálu (což je stavová veličina), respektive tržby (což je veličina toková). Ukazatele rentability by měly mít v časové řadě rostoucí tendenci. Obecně je rentabilita vyjadřována poměrem zisku k částce vloženého kapitálu. (RŮČKOVÁ, ROUBÍČKOVÁ, 2012, str. 120)

Nejčastěji používané ukazatele rentability podle KISLINGEROVÉ (2010, str. 98) jsou:

- **Rentabilita aktiv** (Return on Assets) – poměruje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, zda byla financována z vlastního či cizího kapitálu.

$$ROA = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{aktiva}}$$

- **Rentabilita vlastního kapitálu** (Return on Equity) – jeden z klíčových ukazatelů, na který soustřeďují pozornost akcionáři, společníci a další investoři. Měří, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu akcionářem.

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

- **Rentabilita investovaného kapitálu** (Return on Capital Employed) – neboli výnosnost dlouhodobého investovaného kapitálu měří, kolik provozního hospodářského výsledku před zdaněním podnik dosáhl z jedné koruny investované akcionáři a věřiteli.

$$ROCE = \frac{EBIT^1}{\text{vlastní kapitál} + \text{rezervy} + \text{dlouhodobé závazky a bankovní úvěry}}$$

- **Rentabilita tržeb** (Return on Sales) – tvoří jádro efektivnosti podniku. V případě problému v tomto ukazateli lze předpokládat problémy i v dalších. Rozlišují se dvě varianty, kdy se do čitatele může dosadit buď čistý zisk, nebo EBIT.

$$ROS = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb} + \text{tržby z prodeje zboží}}$$

$$ROS = \frac{EBIT}{\text{tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb} + \text{tržby z prodeje zboží}}$$

Pokud ROE nabývá větších hodnot než ROA, znamená to, že relativní výtěžnost celého kapitálu je menší než vlastního kapitálu. Tato situace je výsledkem dostatečné ziskovosti se zadlužeností, kterou je firma schopna udržovat a hradit. Opačná situace může být způsobena používáním příliš drahého cizího kapitálu, který sníží čistý zisk oproti EBIT, nebo příliš velkým podílem vlastního kapitálu. (SCHOLLEOVÁ, 2012, str. 177)

Inflace se do ukazatelů promítne tím, že způsobí růst cen, ale i růst nákladů na materiál, růst mzdových nákladů, růst úrokových měr, růst očekávaných výnosů atd. Inflace o velikosti i % zvedne všechny podstatné položky vstupující do cash flow $(1+i)$ krát. (SCHOLLEOVÁ, 2012, str. 153)

---

¹ Výsledek hospodaření před zdaněním a úroky, vypočtený jako součet výsledku hospodaření před zdaněním a nákladových úroků

3.3.2.2 Ukazatele likvidity

Analýza likvidity zahrnuje zkoumání vztahu mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Umožňuje určit, zda je společnost schopna plnit své povinnosti týkající se krátkodobých závazků. (FRIEDLOB, SCHLEIFER, 2003, str. 71)

KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER (2013, str. 90) ve své knize uvádějí, že ukazatele likvidity v podstatě poměřují to, čím je možno platit (čítatel), s tím, co je nutno zaplatit (jmenovatel). Podle toho, jaká míra jistoty je požadována od tohoto měření, jsou dosazovány do čitatele majetkové složky s různou dobou likvidnosti, tj. přeměnitelnosti na peníze.

Mezi základní ukazatele likvidity patří:

- **Běžná likvidita** (Current Ratio, likvidita 3. stupně) – měří, kolikrát oběžná aktiva pokryjí krátkodobé závazky podniku, tedy kolikrát by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby veškerá oběžná aktiva proměnil na hotovost. Její optimální hodnota se pohybuje v intervalu 1,6 - 2,5, podle konzervativní strategie má být vyšší než 2,5. V žádném případě by neměla klesnout pod hodnotu 1.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

- **Pohotová likvidita** (Quick Ratio, likvidita 2. stupně) – do čitatele nezahrnuje nejméně likvidní část oběžných aktiv – zásoby, a tak je přesnějším, nejčastěji využívaným, vyjádřením schopnosti podniku dostát svým závazkům. Doporučená hodnota se pohybuje v intervalu 0,7 – 1,0. Jestliže se ukazatel rovná 1, pak by byl podnik schopen dostát svým závazkům bez nutnosti prodeje svých zásob.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

- **Hotovostní likvidita** (Cash Ratio, likvidita 1. stupně) - označována také jako okamžitá, hodnotí schopnost uhradit krátkodobé závazky podniku v daný okamžik, a tak je nejpřesnějším z ukazatelů likvidity. Dle KISLINGEROVÉ (2010, str. 104) by se doporučená hodnota měla pohybovat okolo 0,2.

$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}^2}{\text{krátkodobé závazky (vč. krátkodobých úvěrů)}}$$

ŠIMAN a PETERA (2010, str. 148) ve své knize *Financování podnikatelských subjektů* udávají nepatrně odlišné doporučené hodnoty. U běžné likvidity uvádějí rozmezí 1,5 – 2,5, u pohotové 0,8 – 1,4 a u hotovostní se shodují s hodnotou 0,2. Vyšší hodnoty těchto ukazatelů signalizují neefektivní řízení peněžních prostředků a snižování rentability.

3.3.2.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří schopnost společnosti využívat investované finanční prostředky a měří vázanost jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv. Tyto ukazatele nejčastěji vyjadřují počet obrátek jednotlivých složek zdrojů a aktiv nebo dobu obratu. Jejich rozbor slouží především k hledání odpovědi na otázku, jak je hospodařeno s aktivy, jejich jednotlivými složkami a také jaký má toto hospodaření vliv na výnosnost a likviditu. (RŮČKOVÁ, 2011, str. 60)

- **Obratu aktiv** – čím větší hodnoty tento ukazatel nabývá, tím lépe. Minimální doporučená hodnota je 1. Nízká hodnota ukazatele znamená neúměrnou majetkovou vybavenost podniku a jeho neefektivní využití.

$$\text{Obratu aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}$$

- **Obrat dlouhodobého majetku** – oproti předchozímu ukazateli se omezuje pouze na posouzení využití investičního majetku. Oba ukazatelé jsou ovlivněny mírou odepsanosti majetku. To znamená, že výsledky ukazatelů jsou při stejné výši dosažených tržeb lepší v případě větší odepsanosti majetku.

$$\text{Obrat dlouhodobého majetku} = \frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý majetek}}$$

- **Doba obratu zásob** – ukazatel udává, jak dlouho trvá jeden obrat, tj. doba nutná k tomu, aby peněžní fondy přešly přes výrobní a zbožní formy znovu do peněžní formy.

---

² Hotovost v pokladně, peníze na účtech v bankách, krátkodobé cenné papíry, šeky apod.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} * 360$$

- **Doba obratu pohledávek** – je dobou existence kapitálu ve formě pohledávek. Vyjadřuje období od okamžiku prodeje na obchodní úvěr, po které musí podnik v průměru čekat, než obdrží platby od svých odběratelů. Delší průměrná doba inkasa pohledávek znamená větší potřebu úvěrů, a tím i vyšší náklady.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} * 360$$

- **Doba obratu závazků** – vyjadřuje dobu od vzniku závazku do doby jeho úhrady. Tento ukazatel by měl dosahovat alespoň doby obratu pohledávek.

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{tržby}} * 360$$

Ukazatele doby obratu pohledávek a doby obratu závazků jsou důležité pro posouzení časového nesouladu od vzniku pohledávky do doby jejího inkasa a od vzniku závazku do doby jeho úhrady. Tento nesoulad přímo ovlivňuje likviditu podniku. Pokud je doba obratu závazků větší než součet obratu zásob a pohledávek, dodavatelské úvěry financují pohledávky i zásoby, což je výhodné. Může se to ovšem projevit v nízkých hodnotách likvidity. (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013, str. 103)

3.3.2.4 Ukazatele zadluženosti

Pojmem „zadluženost“ je vyjadřována skutečnost, že podnik používá k financování aktiv ve své činnosti cizí zdroje, tedy dluh. V reálné ekonomice u velkých podniků nepřichází v úvahu, že by podnik financoval veškerá svá aktiva z vlastního nebo naopak jen z cizího kapitálu. Tuto situaci ani zákon nepřipouští, neboť vyžaduje existenci určité výše vlastního kapitálu. Jedním ze základních problémů finančního řízení je tedy vedle stanovení celkové výše potřebného kapitálu i volba správné skladby zdrojů financování. Podstatou analýzy zadluženosti je hledání optimálního vztahu mezi vlastním a cizím kapitálem.

Při analýze finanční struktury firem se používá celá řada ukazatelů zadluženosti, které jsou odvozeny především z údajů v rozvaze. Analýza zadluženosti porovnává

rozvahové položky a na jejich základě zjistí, v jakém rozsahu jsou aktiva podniku financována cizími zdroji. (RŮČKOVÁ, 2011, str. 57)

SYNEK A KISLINGEROVÁ (2010, str. 254) ve své knize měří zadluženost dvěma způsoby:

- **Zadluženost** – tento ukazatel vychází z rozvahy a počítá rozsah, ve kterém dluhy financují aktiva.

$$\text{Zadluženost}^3 = \frac{\text{celkový dluh (cizí zdroje)}}{\text{celková aktiva}}$$

- **Krytí úroků** – vychází z výsledkovky a počítá krytí nákladů na cizí kapitál (úroků a dalších poplatků) provozním ziskem.

$$\text{Krytí úroků} = \frac{\text{zisk před úroky a zdaněním}}{\text{úroky}}$$

SEDLÁČEK (2001, str. 70) doplňuje zadluženost o další ukazatele:

- **Koeficient zadluženosti** – tento ukazatel, stejně jako celková zadluženost, roste s tím, jak roste proporce dluhů ve finanční struktuře firmy. Ve finanční analýze se využívá i převrácená hodnota tohoto ukazatele, která bývá označována jako míra finanční samostatnosti firmy.

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}}$$

- **Běžná zadluženost** – poměruje krátkodobý cizí kapitál s celkovými aktivy.

$$\text{Běžná zadluženost} = \frac{\text{krátkodobý cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

3.3.3 Analýza cash flow

Cash flow (peněžní tok) je skutečný pohyb peněžních prostředků firmy. Je východiskem pro řízení likvidity firmy, neboť:

---

³ KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ a ŠTEKER (2013, str. 85) uvádějí, že by se doporučená hodnota celkové zadluženosti měla pohybovat mezi 30 – 60 %

- existuje rozdíl mezi pohybem hmotných prostředků a jejich peněžním vyjádřením (např. nákup zásob na obchodní úvěr);
- vzniká časový nesoulad mezi hospodářskými operacemi vyvolávajícími náklady a jejich finančním zachycením (vznik mzdových nákladů a vlastní výplata mezd);
- vzniká rozdíl mezi náklady a výdaji a mezi výnosy a příjmy (podvojný účetnictví zachycuje hospodářské jevy a výsledek hospodaření firmy nezávisle na okamžiku uskutečněných plateb).

Tato analýza je důsledně založena na příjmech a výdajích a vyjadřuje reálné toky peněz a jejich zásoby v obchodní firmě. (SEDLÁČEK, 2001, str. 51)

3.3.4 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele slouží k analýze a řízení finanční situace podniku s orientací na jeho likviditu. K nejvýznamnějším patří čistý pracovní kapitál (ČPK) neboli provozní kapitál, který je definován jako rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými cizími zdroji a má významný vliv na platební schopnosti podniku.

Dalším rozdílovým ukazatelem jsou čisté pohotové prostředky (ČPP), které určují okamžitou likviditu právě splatných krátkodobých závazků. Jedná se o rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky. (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013, str. 82)

3.3.5 Analýza soustav ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů, přestože se hojně v praxi používá, postrádá jednotící kritérium, které by svázalo hodnoty ukazatelů v jednotlivých skupinách tak, aby bylo možno hodnotit účetní jednotku jako celek a nebyly hodnoceny jen její jednotlivé oblasti odděleně. Jelikož mezi skupinami ukazatelů existují vzájemné vztahy, které je vhodné popsat a kvantifikovat, měli by se uživatelé finanční analýzy obrátit k tzv. analýze soustav ukazatelů. (MÁČE, 2006, str. 39)

V literatuře se autoři zmiňují buď o pyramidových soustavách ukazatelů, nebo o bonitních a bankrotních modelech. Pyramidové soustavy ukazatelů rozkládají aditivní⁴ nebo multiplikativní⁵ metodou vrcholový ukazatel. Cílem pyramidových soustav

---

⁴ = související se skládáním, sčítáním

⁵ = násobící, zesilující

je na jedné straně popsání vzájemné závislosti jednotlivých ukazatelů a na straně druhé analyzování složitých vnitřních vazeb v rámci pyramidy. Jakýkoliv zásah do jednoho ukazatele se pak projeví v celé vazbě.

Nejtypičtějším pyramidovým rozkladem je Du Pont rozklad, který je zaměřen na rozklad rentability vlastního kapitálu a vymezení jednotlivých položek vstupujících do tohoto ukazatele. (RŮČKOVÁ, 2011, str. 71)

3.3.6 Bonitní a bankrotní modely

Cílem bankrotních modelů je identifikovat, zda v blízké budoucnosti hrozí firmě bankrot. Nejčastěji tyto modely vycházejí z předpokladu, že taková firma má problémy s likviditou, s výší čistého pracovního kapitálu a s rentabilitou vloženého kapitálu. K bankrotním modelům patří například Altmanův model nebo indexy důvěryhodnosti.

Bonitní modely jsou založeny na diagnostice finančního zdraví firmy za pomoci bodového hodnocení za jednotlivé hodnocené oblasti hospodaření. Podle dosažených bodů je firma zařazena do určité kategorie. Do této skupiny patří souhrnné ukazatele jako například Index bonity, Tamariho model, Altmanův model nebo Kralickův Quicktest. (KNÁPKOVÁ, PAVELKOVÁ, ŠTEKER, 2013, s. 131)

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika vybraného podniku

Obchodní firma SELGEN, a.s. se sídlem Praha 7, Jankovcova 18, PSČ 170 37 byla zapsána do Obchodního rejstříku 1. ledna 1993. Celkový počet akcií společnosti je 114 982 kusů se jmenovitou hodnotou 1 000,- Kč, její základní kapitál činí 114 982 000,- Kč. Zisk na jednu akcii, který je vypočítán ze vzorce zisk/počet akcií, tvořil v roce 2013 235,- Kč. Majitelé, kteří vlastní více než 3 % akcií společnosti, jsou uvedeni v následující tabulce. Ostatní akcionáři jsou právnické a fyzické osoby vlastníci podíl menší než 3 %.

Tabulka 4: Majitelé, kteří vlastnili v roce 2013 více než 3% akcií společnosti

Název společnosti	Podíl (%)	Název společnosti	Podíl (%)
Rolnické družstvo Bezno	17,72	Pařízek Jan, Dobruška	4,90
MORSEVA, spol. s r.o. Olomouc	9,92	Bláha Milan, Dobruška	4,86
Jaroslav Hájek, Dolní Bělá	7,36	Benada Václav, Volenice	4,38
OSIVA BORŠOV, spol. s r.o.	6,80	Osev jih s.r.o.	3,53
OSEVA, AGRO Brno, spol. s r.o.	6,38	Osev Písek spol. s r.o.	3,40
Hála Bohumil, Trutnov	5,88		

Zdroj: Výroční zpráva SELGEN, a.s. za rok 2013

Akciová společnost Selgen se zabývá především šlechtěním nových odrůd polních plodin pro domácí i zahraniční trh. Během více než stoleté šlechtitelské práce byly na šlechtitelských stanicích společnosti vyšlechtěny a registrovány stovky odrůd, které přispěly k pokroku v rostlinné výrobě.

Tabulka 5: Tržní podíly odrůd SELGEN a.s. v České republice v roce 2013

Plodina	Tržní podíl	Plodina	Tržní podíl
Pšenice ozimá	24,5%	Hrách setý (vč. pelušky)	58,9%
Ječmen ozimý	6,5%	Oves setý	65,8%
Řepka ozimá	2,0%	Žito ozimé	11,3%
Ječmen jarní	17,7%	Hořčice bílá	18,4%
Pšenice jarní	38,8%	Bob polní	43,0%

Zdroj: interní informace SELGEN a.s.

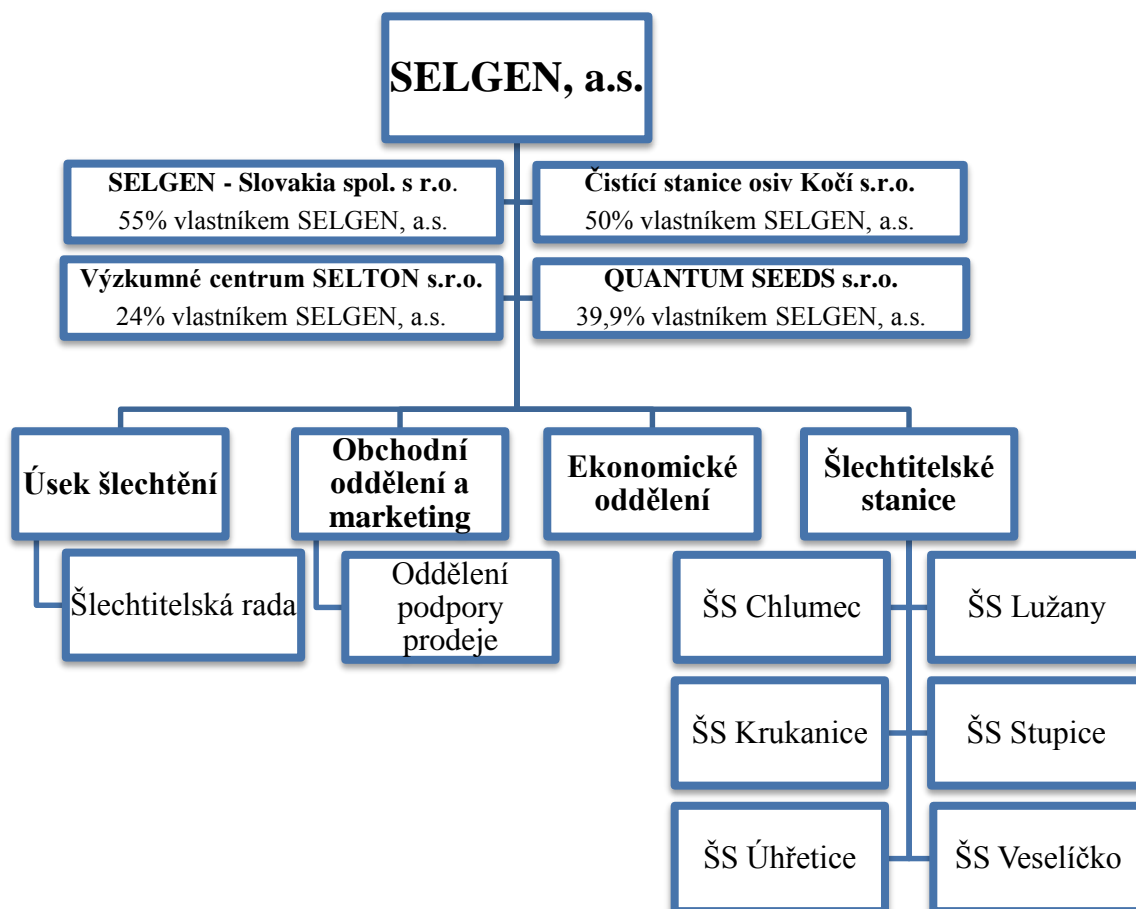
Jak lze vidět v tabulce 5, Selgen vlastní v České republice více než třetinový tržní podíl u hrachu setého, ovsa setého, bobu polního a pšenice jarní. Menší tržní podíly má u ječmene ozimého i jarního, řepky ozimé, pšenice jarní, žita ozimého a hořčice.

V současné době společnost disponuje pěti šlechtitelskými stanicemi (Úhřetice, Stupice, Lužany, Chlumeck nad Cidlinou a Krukatice) a jedním testovacím střediskem (Veselíčko u Milevska). Každá stanice se specializuje na šlechtění konkrétních druhů polních plodin. Jednotlivá pracoviště mezi sebou spolupracují na bázi přezkušování materiálů, z důvodu ověření výsledků v jiné lokalitě České republiky.

Odrůdy firmy Selgen, a.s. jsou registrovány a prodávány v mnoha zemích Evropy, například v Německu, Rakousku, Dánsku, Velké Británii, Irsku, Francii a Ukrajině. V současnosti se firma začíná prosazovat i na trzích USA, Ruska, JARu, Uruguaye, Maďarska a jiných zemích.

Organizační struktura představuje liniově štábní typ, který vznikl jako důsledek specializace činností jednotlivých pracovníků, kteří se spolupodíleli na založení akciové společnosti.

Schéma 1: Organizační struktura společnosti

Zdroj: vlastní zpracování dle Výroční zprávy SELGEN, a.s. za rok 2013

Selgen a.s. provozuje svou činnost celkem na 650 hektarech půdy. Ve svém vlastnictví má 250 hektarů, dalších 400 si pronajímá. Jelikož společnost vlastní půdu v různých krajích České republiky, její peněžní hodnota se v závislosti na BPEJ a tržních cenách pohybuje od 30 000,- do 1 000 000,- Kč za hektar.

Počet zaměstnanců od roku 2008, kdy jich měl podnik celkem 155, stále klesá. V roce 2013 se počet snížil na 115 zaměstnanců, z čehož je 9 řídicích pracovníků (generální ředitel a.s., 3 ředitelé odborných útvarů a 5 vedoucích detašovaných organizačních složek – šlechtitelských stanic). Přibližně 75 zaměstnanců se podílí na pracích a činnostech souvisejících se šlechtěním nových odrůd. V dalších letech by se počet zaměstnanců neměl příliš měnit. K poklesu by mohlo dojít pouze v případě, že by se změnila technika křížení a nebylo by tak potřeba zaměstnávat tolik lidí, což se ale do budoucna nepředpokládá.

Jak je možno vidět v následující tabulce, průměrná mzda v letech 2008 – 2013 mírně kolísá. Nejmenší byla v roce 2009, kdy představovala 22 113,- Kč. Nejvyšší, 30 556,- Kč, byla v roce 2012. V posledním roce klesla o 2,3 % na 29 849,- Kč.

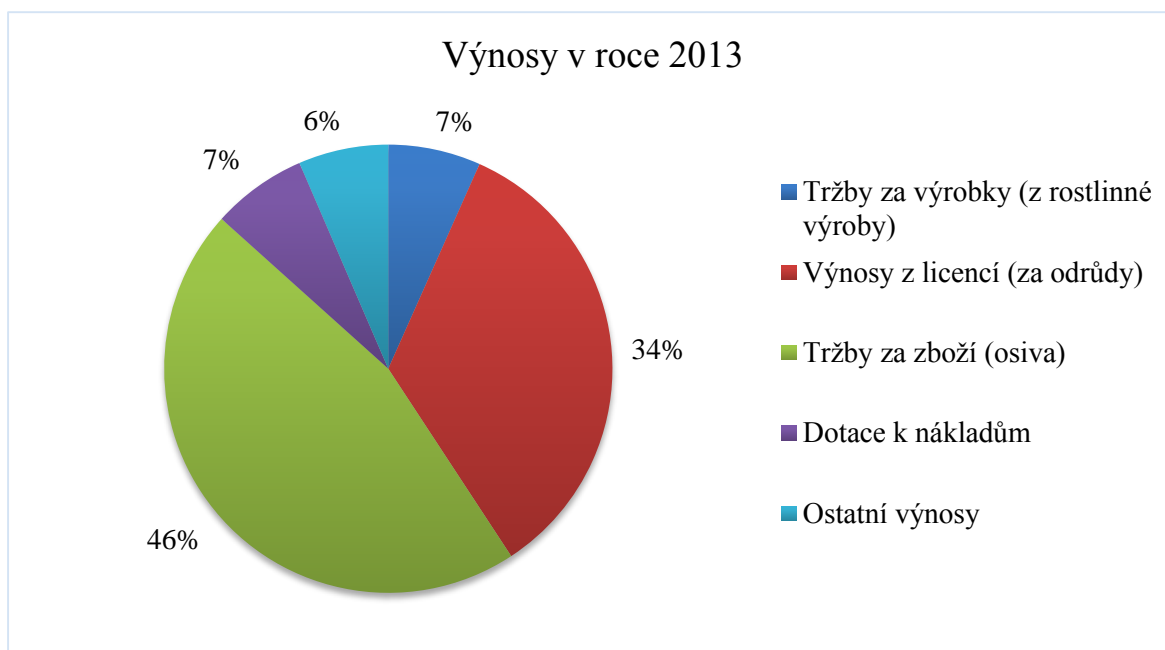
Tabulka 6: Vývoj počtu zaměstnanců a průměrné mzdy v letech 2008 - 2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Bazický index
Počet zaměstnanců	155	150	134	123	122	115	74 %
Průměrná mzda (Kč)	23 568	22 113	25 387	26 457	30 556	29 849	127 %

Zdroj: vlastní zpracování dle Výročních zpráv SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

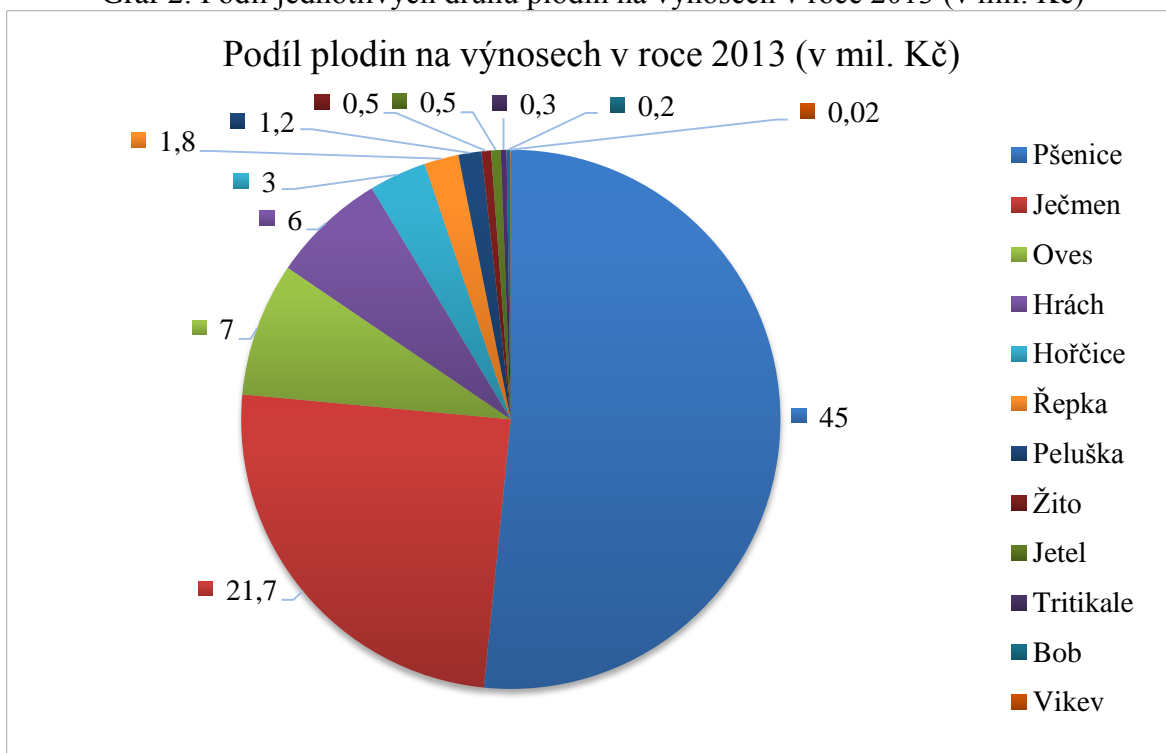
Graf 1: Struktura výnosů v roce 2013 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle Výroční zprávy SELGEN, a.s. za rok 2013

Celkové výnosy společnosti v roce 2013 přesahovaly 259 milionů Kč. Z grafu 1 lze vyčíst, že rozhodujícími příjmy společnosti byly v roce 2013 obchod s osivem na domácím i zahraničním trhu a licenční poplatky, které firma získává na základě uzavírání obchodu s uznanými osivy prostřednictvím koncesionářů, se kterými jsou každoročně uzavírány Smlouvy o udělení nevýlučné výrobní a distribuční licence. Tyto dvě nejvýznamnější položky tvořily dohromady 80 %, což je přibližně 207 milionů Kč.

Graf 2: Podíl jednotlivých druhů plodin na výnosech v roce 2013 (v mil. Kč)

Zdroj: interní informace akciové společnosti SELGEN

V grafu 2 lze vidět, že přibližně poloviční podíl na výnosech společnosti představují odrůdy pšenice. Mezi další významné plodiny patří ječmen, který zaujímá necelých 22 %, oves, hrách a hořčice. Zbývající plodiny, které se podílí na zisku méně než 2 %, jsou řepka, peluška, žito, jetel, tritikale, bob a vikev.

V roce 2013 vynaložila společnost celkem 31 497 000,- Kč na výzkum a vývoj (šlechtění nových odrůd polních plodin), což představuje 13,6 % z celkových nákladů společnosti.

Společnost v roce 2013 obdržela dotace v celkové výši 16 229 000,- Kč. Dále získala částku 1 547 000,- Kč prostřednictvím konkrétních grantů.

Akciová společnost Selgen vlastnila k 31. 12. 2013 dlouhodobý hmotný majetek s celkovou zůstatkovou cenou 121 355 000,- Kč. Přibližně polovinu majetku představují pozemky, které společnost vlastní v hodnotě přesahující 60 milionů Kč. Jak je zaznamenáno v následující tabulce, podnik má velkou odepsanost strojů. Ta představovala v roce 2013 91 %.

Tabulka 7: Stav dlouhodobého hmotného majetku v roce 2013 (v tis. Kč)

Název investičního majetku	PC k 31.12.2013	Oprávký (PC - ZC)	% odepsanosti	ZC k 31.12.2013	Struktura
Stavby	137 289	92 271	67%	45 018	37,10 %
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	163 184	148 021	91%	15 163	12,49 %
Pozemky	61 174	-	-	61 174	50,41 %
				$\Sigma = 121\ 355$	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle Výroční zprávy SELGEN, a.s. za rok 2013

4.2 Finanční analýza SELGEN, a.s.

4.2.1 Vertikální analýza

Vertikální analýza je metoda, která počítá procentní zastoupení jednotlivých položek rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty. Za 100% základ jsou zvolena aktiva, pasiva a celkové výnosy.

Tabulka 8: Podíly jednotlivých položek na aktivech v letech 2008 - 2013 (absolutní hodnoty v tis. Kč)

AKTIVA		2008	2009	2010	2011	2012	2013
AKTIVA CELKEM		100%	100%	100%	100%	100%	100%
		358 282	369 450	370 670	374 983	395 668	393 670
B.	Dlouhodobý majetek	31,4%	39,9%	37,0%	34,5%	29,6%	31,3%
		112 425	147 409	137 010	129 421	116 943	123 133
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
		45	0	0	0	0	0
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	30,9%	31,7%	28,8%	26,3%	29,1%	30,8%
		110 707	116 962	106 617	98 778	115 218	121 408
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	0,5%	8,2%	8,2%	8,2%	0,4%	0,4%
		1 673	30 447	30 393	30 643	1 725	1 725
C.	Oběžná aktiva	68,4%	59,9%	62,8%	65,3%	70,3%	68,6%
		245 008	221 206	232 850	244 921	278 294	269 975
C.I.	Zásoby	2,6%	3,4%	3,3%	3,7%	3,5%	4,4%
		9 188	12 582	12 157	13 790	13 907	17 194
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	5%	7%	0%	0%	0%	0%
		18 420	25 708	0	0	0	0
C.III.	Krátkodobé pohledávky	21,2%	24,0%	24,7%	22,9%	20,1%	17,4%
		75 952	88 809	91 371	85 931	79 380	68 504
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	39,5%	25,5%	34,9%	38,7%	46,8%	46,8%
		141 448	94 107	129 322	145 201	185 007	184 276

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

V tabulce 8 je možno vidět, že větší část aktiv zaujímají oběžná aktiva, která v letech 2008 až 2013 stále kolísala okolo dvou třetin celkových aktiv, tj. od 59,9 do 70,3 %. Nejvýznamnější položkou oběžných aktiv je krátkodobý finanční majetek, který v posledních letech s celkovou hodnotou přesahující 184 milionů Kč zaujímal téměř jejich polovinu. Od roku 2009 se na aktivech nepodílel dlouhodobý nehmotný majetek, od roku 2010 měly nulovou hodnotu také dlouhodobé pohledávky.

Tabulka 9: Podíly jednotlivých položek na pasivech v letech 2008 – 2013
(absolutní hodnoty v tis. Kč)

PASIVA		2008	2009	2010	2011	2012	2013
PASIVA CELKEM		100%	100%	100%	100%	100%	100%
		358 282	369 450	370 670	374 983	395 668	393 670
A.	Vlastní kapitál	88,9%	87,7%	89,5%	90,6%	90,2%	90,4%
		318 377	324 028	331 743	339 832	356 833	355 919
A.I.	Základní kapitál	32,1%	31,1%	31,0%	30,7%	29,1%	29,2%
		114 982	114 982	114 982	114 982	114 982	114 982
A.II.	Kapitálové fondy	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%
		-707	-824	-878	-836	-836	-836
A.III.	Rezervní fond, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	16,0%	16,7%	17,3%	17,2%	16,7%	17,1%
		57 450	61 599	64 219	64 579	65 953	67 195
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let	35,4%	34,7%	35,8%	37,2%	37,1%	37,5%
		126 832	128 252	132 864	139 475	146 781	147 560
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	5,5%	5,4%	5,5%	5,8%	7,6%	6,9%
		19 820	20 018	20 556	21 632	29 952	27 018
B.	Cizí zdroje	11,0%	12,2%	10,4%	9,1%	7,2%	7,2%
		39 495	45 112	38 672	34 177	28 394	28 409
B.I.	Rezervy	0,0%	2,9%	2,3%	1,0%	0,0%	0,0%
		0	10 536	8 383	3 748	0	0
B.II.	Dlouhodobé závazky	0,3%	0,2%	0,4%	0,3%	0,2%	0,1%
		967	904	1 588	1 294	667	354
B.III.	Krátkodobé závazky	10,8%	9,1%	7,7%	7,8%	7,0%	7,1%
		38 528	33 672	28 701	29 136	27 727	28 055

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

V letech 2008 – 2013 se pohyboval podíl vlastního kapitálu na pasivech od 87,7 % do 90,6 %. Jeho nejvýznamnějšími položkami byl základní kapitál, který se každoročně rovnal 114 982 000,- Kč, což je dáno cenou a počtem akcií, a výsledek hospodaření minulých let, jehož hodnota v průběhu sledovaných let stále stoupala až na částku přesahující 147 milionů Kč z roku 2013.

Podíl cizích zdrojů na pasivech stále kolísal. V prvních třech sledovaných letech zastupoval více než 10 %, v roce 2011 klesl podíl na 9,1 % a v následujících letech na 7,2 %. Cizí zdroje jsou zastoupeny převážně krátkodobými závazky. V roce 2008, 2012 a 2013 měla společnost nulové rezervy. Dlouhodobé závazky zaujímaly každoročně méně než 0,5 %.

Tabulka 10: Podíly jednotlivých položek na výnosech v letech 2008 - 2010
(absolutní hodnoty v tis. Kč)

		2008		2009		2010	
		tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Celkové výnosy	Celkem	226 596	100%	196 681	100%	187 953	100%
	Tuzemsko	214 305	94,6%	178 337	90,7%	174 984	93,1%
	Zahraničí	12 290	5,4%	18 344	9,3%	12 969	6,9%
Tržby za výrobky (z rostlinné výroby)	Celkem	15 031	6,6%	11 180	5,7%	11 824	6,3%
	Tuzemsko	13 180	5,8%	10 693	5,4%	11 423	6,1%
	Zahraničí	1 851	0,8%	487	0,2%	401	0,2%
Výnosy z licencí (za odrůdy)	Celkem	92 307	40,7%	87 758	44,6%	82 821	44,1%
	Tuzemsko	88 173	38,9%	83 935	42,7%	79 703	42,4%
	Zahraničí	4 134	1,8%	3 823	1,9%	3 118	1,7%
Tržby za zboží (osiva)	Celkem	80 068	35,3%	54 423	27,7%	54 722	29,1%
	Tuzemsko	73 763	32,6%	40 389	20,5%	45 272	24,1%
	Zahraničí	6 305	2,8%	14 034	7,1%	9 450	5,0%
Ostatní výnosy	Celkem	21 614	9,5%	18 332	9,3%	11 919	6,3%
	Tuzemsko	21 613	9,5%	18 332	9,3%	11 919	6,3%
	Zahraničí	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Dotace k nákladům	Celkem	17 576	7,8%	24 988	12,7%	26 667	14,2%
	Tuzemsko	17 576	7,8%	24 988	12,7%	26 667	14,2%
	Zahraničí	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Zdroj: vlastní zpracování dle Výročních zpráv SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2010

Nejvýznamnější položkou výnosů společnosti byly v letech 2008 až 2010 výnosy z licencí, které zaujímaly více než 40 %. Jejich hodnota v průběhu těchto tří let klesla přibližně z 92 na 82 milionů Kč. Dalšími rozhodujícími výnosy byly tržby za zboží, jejichž podíl se pohyboval od 27,7 % do 35,3 %, tedy od 54 do 80 milionů Kč. Dotace k nákladům představovaly během sledovaných let stále větší částku, z původních 17,5 milionu Kč (7,8 %) z roku 2008 stouply v roce 2010 na více než 26,5 milionu Kč (14,2 %). Jednalo se pouze o dotace z České republiky, nikoliv ze zahraničí.

Tabulka 11: Podíly jednotlivých položek na výnosech v letech 2011 - 2013
(absolutní hodnoty v tis. Kč)

		2011		2012		2013	
		tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Celkové výnosy	Celkem	190 750	100%	263 568	100%	259 145	100%
	Tuzemsko	173 544	91,0%	240 786	91,4%	212 236	81,9%
	Zahraničí	17 206	9,0%	22 782	8,6%	46 909	18,1%
Tržby za výrobky (z rostlinné výroby)	Celkem	17 146	9,0%	21 338	8,1%	17 308	6,7%
	Tuzemsko	16 031	8,4%	19 498	7,4%	16 376	6,3%
	Zahraničí	1 115	0,6%	1 840	0,7%	932	0,4%
Výnosy z licencí (za odrůdy)	Celkem	77 838	40,8%	90 773	34,4%	88 316	34,1%
	Tuzemsko	74 624	39,1%	86 677	32,9%	81 357	31,4%
	Zahraničí	3 214	1,7%	4 096	1,6%	6 959	2,7%
Tržby za zboží (osiva)	Celkem	67 012	35,1%	80 667	30,6%	118 930	45,9%
	Tuzemsko	54 135	28,4%	64 903	24,6%	80 281	31,0%
	Zahraničí	12 877	6,8%	15 764	6,0%	38 649	14,9%
Ostatní výnosy	Celkem	11 900	6,2%	52 515	19,9%	16 815	6,5%
	Tuzemsko	11 900	6,2%	52 515	19,9%	16 815	6,5%
	Zahraničí	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Dotace k nákladům	Celkem	16 854	8,8%	18 275	6,9%	17 776	6,9%
	Tuzemsko	16 854	8,8%	17 193	6,5%	17 407	6,7%
	Zahraničí	0	0,0%	1 082	0,4%	369	0,1%

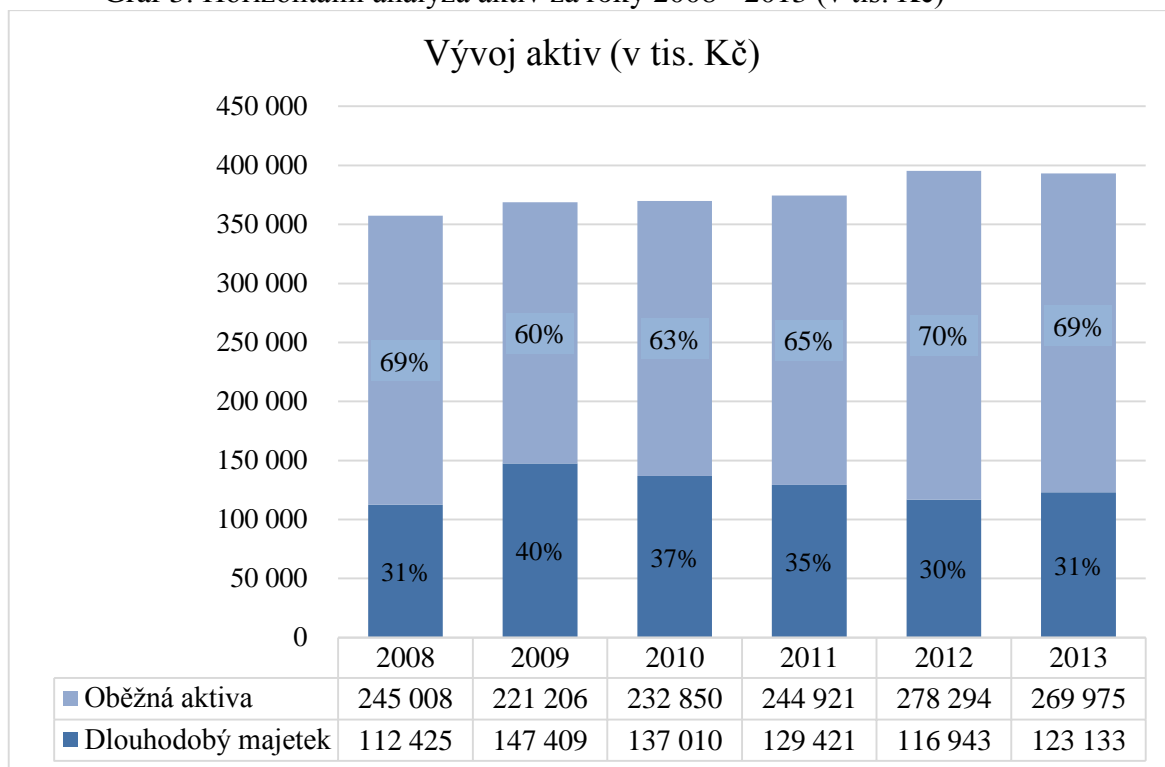
Zdroj: vlastní zpracování dle Výročních zpráv SELGEN, a.s. za roky 2011 - 2013

V letech 2011 a 2012 se na výnosech opět nejvíce podílely výnosy z licencí, které dosahovaly 40,8 % a následně 34,4 %. Avšak v roce 2013 představovaly největší procento výnosů, tj. 45,9%, tržby za osiva, jejichž podíl oproti předešlým rokům velmi stoupl jak v tuzemsku, tak i v zahraničí. Tyto tržby dosahovaly necelých 19 milionů Kč. Jak je možno vidět v předcházející tabulce, až od roku 2012 začal podnik získávat dotace ze zahraničí. V tomto roce přesahovaly 1 milion Kč, v roce 2013 klesly na 369 000,- Kč.

4.2.2 Horizontální analýza

Horizontální analýza porovnává údaje v průběhu několika po sobě jdoucích let. Pro větší přehlednost jsou v grafu uváděna i data v absolutních hodnotách.

Graf 3: Horizontální analýza aktiv za roky 2008 - 2013 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

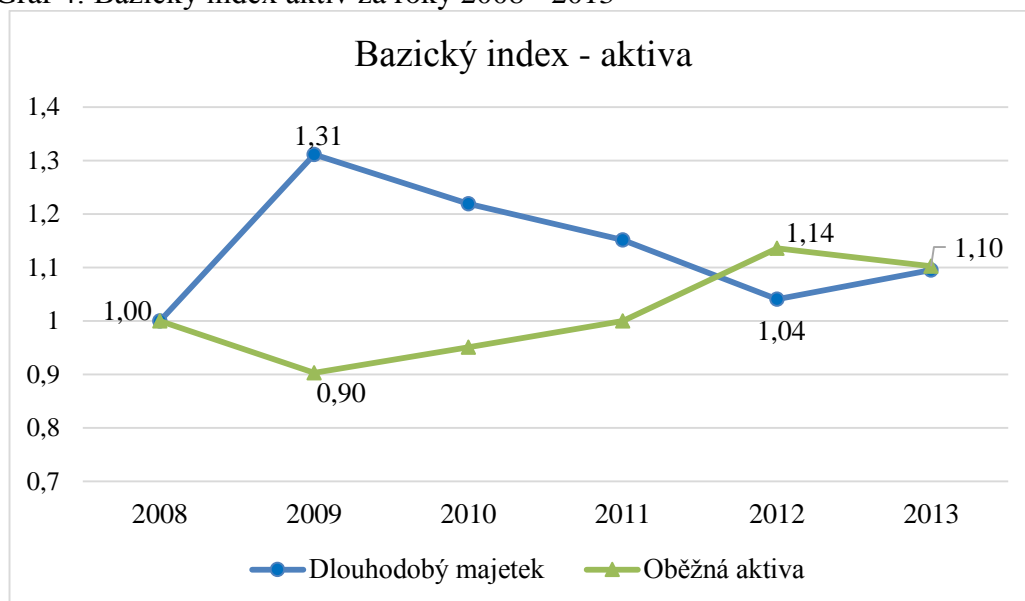
V letech 2008 – 2012 celková aktiva mírně rostla (z 357 na 395 milionů Kč), pouze v roce 2013 byl zaznamenán nepatrný pokles na 393 milionů Kč. Složení aktiv se v průběhu let drželo na obdobné úrovni - 60 – 70 % aktiv bylo tvořeno oběžným majetkem, zbylých 30 – 40 % dlouhodobým.

Nejvyšší hodnotu měla oběžná aktiva v roce 2012, kdy jejich hodnota dosahovala 278 milionů Kč. Naopak nejmenší hodnotu zaznamenala v roce 2009, kdy představovala pouze 221 milionů Kč.

Dlouhodobý majetek měl nejvyšší hodnotu v roce 2009, a to 147,4 milionů Kč. Nejmenší měl o rok dříve, pouze 112,4 milionů Kč.

Graf 4: Bazický index aktiv za roky 2008 - 2013

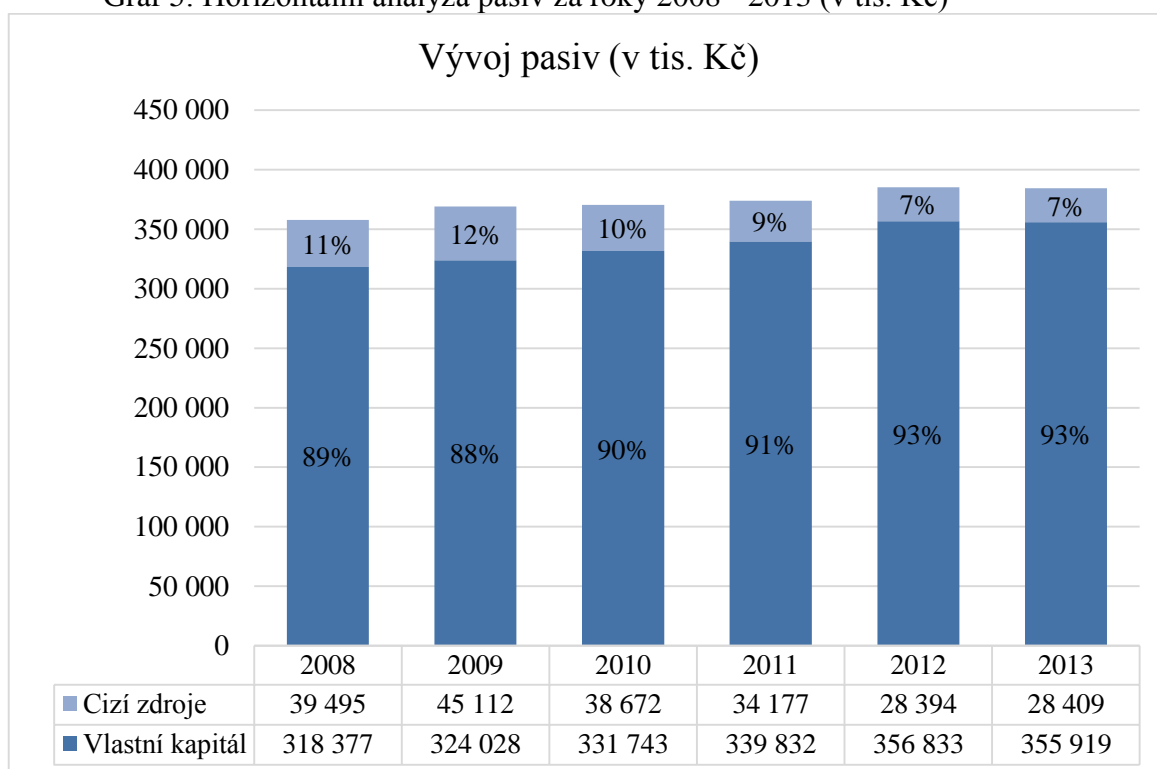

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

Jak je možno vidět v grafu 4, hodnota dlouhodobého majetku v roce 2009 výrazně stoupla, přibližně o třetinu oproti bazické hodnotě z roku 2008. Tento prudký nárůst byl způsoben velkými investicemi podniku, konkrétně nákupem cenných papírů akciové společnosti Oseva Agri Chrudim. Selgen se tak stal 33,6% vlastníkem této společnosti. V letech 2009 až 2012 měla hodnota dlouhodobého majetku klesající tendenci. Tento vývoj byl způsoben především velkým poklesem dlouhodobého finančního majetku, konkrétněji poklesem podílů v účetních jednotkách pod podstatným vlivem. Tento dlouhodobý finanční majetek dosahoval v roce 2009 částky přesahující 30 milionů Kč, oproti tomu v roce 2012 představoval pouze necelé 2 miliony Kč. Nárůst dlouhodobého majetku v roce 2013 byl způsoben nákupem pozemků v celkové hodnotě 10,5 milionů Kč.

Oběžná aktiva měla opačný trend vývoje než dlouhodobý majetek. Nejprve hodnota oběžných aktiv poklesla na 90 % bazické hodnoty a poté v letech 2009 – 2012 stoupala až na 114 %. Na tento vývoj měl největší vliv krátkodobý finanční majetek, ten v roce 2009 představoval částku přibližně 94 milionů Kč, v roce 2012 dosáhl hodnoty přesahující 185 milionů Kč. Pokles oběžných aktiv v roce 2013 byl zapříčiněn především poklesem krátkodobých pohledávek, které činily v roce 2013 68,5 milionů Kč, což je přibližně o 11 milionů Kč méně než v roce předchozím.

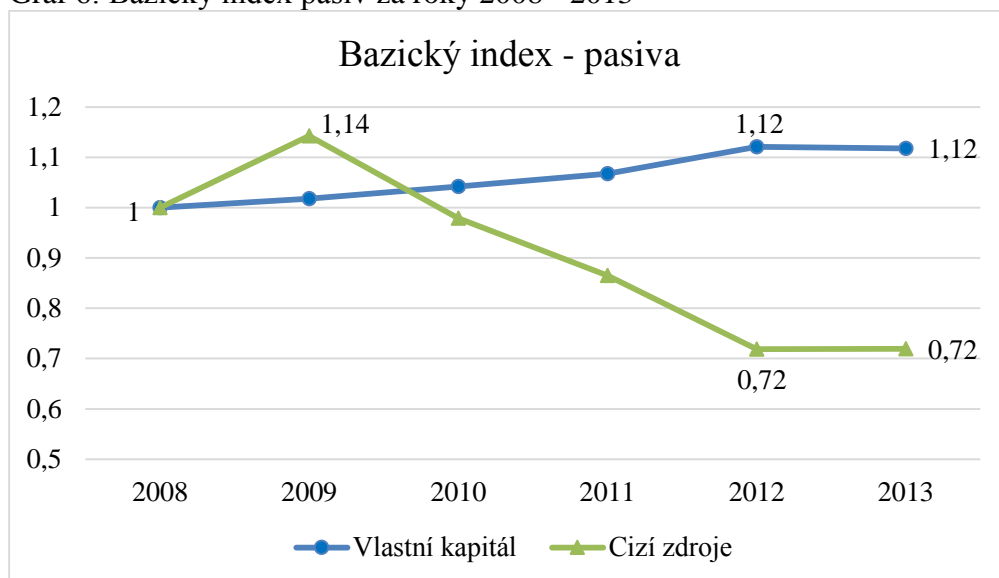
Graf 5: Horizontální analýza pasiv za roky 2008 - 2013 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

Od roku 2008 do roku 2013 hodnota pasiv nepochybně stoupala. Stále větší podíl měl vlastní kapitál, který v průběhu sledovaných let stoupl z 318,4 milionů Kč na hodnotu přibližně 356 milionů Kč. Od roku 2011 zastupoval vlastní kapitál více než 90 % celkových pasiv, což svědčí o velmi dobrém stavu podniku. Hodnota cizích zdrojů klesla za posledních šest let z 11 na 7 %, tj. z 39,5 na 28,4 milionů Kč. Největší část cizích zdrojů byla tvořena krátkodobými závazky, především závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení.

Graf 6: Bazický index pasiv za roky 2008 - 2013

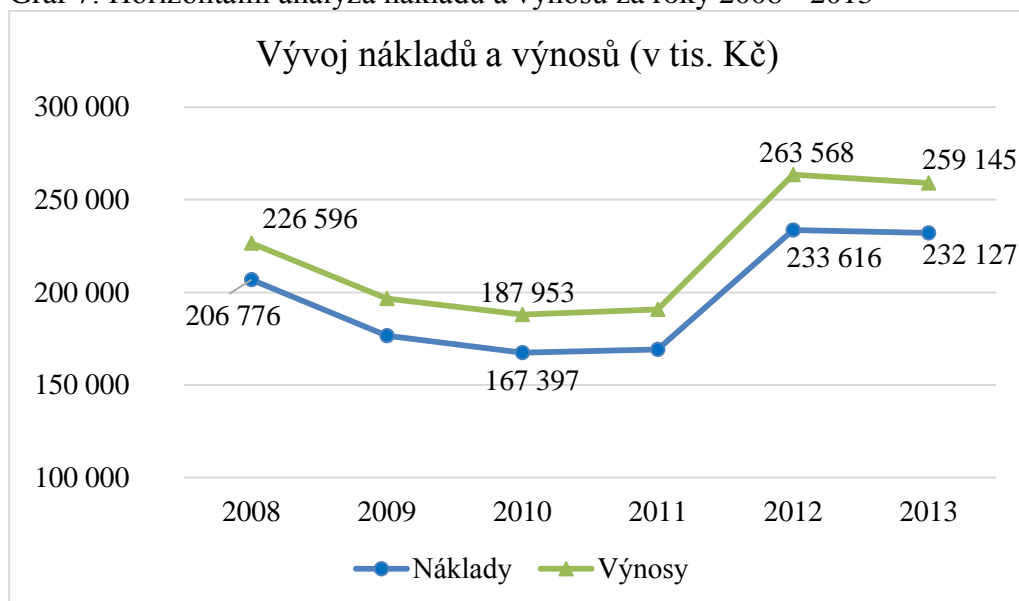

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

Hodnota vlastního kapitálu od počátku sledovaného období až do roku 2012 mírně stoupala celkem o 12 % až na hodnotu 356,8 milionů Kč. V posledním roce se držela na stejné úrovni.

V grafu 6 lze pozorovat, že křivka zobrazující cizí zdroje nejprve stoupla o 14 % a v následujících letech klesala až do roku 2012, kdy hodnota cizích zdrojů představovala 72 % bazické hodnoty, což odpovídá 28,4 milionům Kč. Tento průběh byl ovlivněn poklesem krátkodobých závazků, které v roce 2009 nabývaly maximální hodnoty 33,7 milionů Kč, a poklesem rezerv, které se v roce 2012 rovnaly nule. V roce 2013 se hodnota cizích zdrojů držela na téměř stejné úrovni.

Graf 7: Horizontální analýza nákladů a výnosů za roky 2008 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování dle Výročních zpráv SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

V letech 2008 až 2010 výnosy klesaly o 17 % z hodnoty 226,6 na 188 milionů Kč. V roce 2012 byl u výnosů zaznamenán prudký nárůst o 38 % oproti předešlému roku na 263 milionů Kč.

Křivka nákladů měla ve sledovaných letech obdobný vývoj jako křivka výnosů. Nejprve klesala o 20 % z 206,8 na 167,4 milionů Kč. V roce 2012 nastal taktéž nárůst o 38% oproti hodnotě předcházejícího roku.

Trend těchto dvou položek byl v letech 2008 - 2011 způsoben světovou finanční krizí, která zasáhla i zemědělství. Po skončení této ekonomické krize nastala vzestupná fáze.

Z grafu 7 lze odvodit, že všechny zaznamenané roky byly ziskové. Největší rozdíl mezi náklady a výnosy byl v roce 2012, kdy zisk představoval necelých 30 milionů Kč.

4.2.3 Poměrové ukazatele

4.2.3.1 Analýza rentability

Rentabilita vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku použitím vloženého kapitálu.

Tabulka 12: Výchozí hodnoty pro výpočet rentability (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Bazický index
Výsledek hospodaření za účetní období	19 820	20 018	20 556	21 632	29 952	27 018	136 %
Aktiva celkem	358 282	369 450	370 670	374 983	395 668	393 670	110 %
Vlastní kapitál	318 377	324 028	331 743	339 832	356 833	355 919	112 %
EBIT*	22 314	23 842	23 831	24 964	35 800	32 530	146 %
Rezervy	0	10 536	8 383	3 748	0	0	-
Dlouhodobé závazky**	967	904	1 588	1 294	667	354	36 %
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	114 898	106 809	102 548	101 543	119 073	113 270	98,6 %
Tržby z prodeje zboží	80 068	54 423	54 722	67 012	80 667	118 930	149 %

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

Pozn.: * EBIT = výsledek hospodaření před zdaněním + nákladové úroky

** Dlouhodobé závazky včetně dlouhodobých bankovních úvěrů, které se ve sledovaných letech rovnají nule

Z tabulky 12 je možno vyčíst, že výsledek hospodaření za účetní období, celková aktiva a vlastní kapitál v letech 2008 – 2011 mírně stoupaly. Po prudším nárůstu v roce 2012 následoval v dalším roce opět pokles hodnot. Rezervy měla společnost pouze v letech 2009 – 2011.

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb dosahovaly v letech 2008 – 2012 výrazně vyšších hodnot než tržby z prodeje zboží (představovaly 143 – 196 % tržeb z prodeje zboží). Toto se však nepotvrdilo v roce 2013, kdy tržby z prodeje zboží prudce stouply o 47 % a dosáhly vyšší hodnoty než tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb.

Během sledovaných let klesly dlouhodobé závazky, které představují pouze odložený daňový základ, na 36 % původní hodnoty z roku 2008.

Tabulka 13: Ukazatele rentability za roky 2008 - 2013 (v %)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ROA = VH za účetní období / aktiva celkem	5,5%	5,4%	5,5%	5,8%	7,6%	6,9%
ROE = VH za účetní období / vlastní kapitál	6,2%	6,2%	6,2%	6,4%	8,4%	7,6%
ROCE = EBIT / (vlastní kapitál + rezervy + dlouhodobé závazky*)	7,0%	7,1%	7,0%	7,2%	10,0%	9,1%
ROS = VH za účetní období / (tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb + tržby za prodej zboží)	10,2%	12,4%	13,1%	12,8%	15,0%	11,6%

Zdroj: vlastní zpracování dle Tabulky výchozích hodnot pro výpočet rentability

Pozn.: * Dlouhodobé závazky včetně dlouhodobých bankovních úvěrů, které se ve všech sledovaných letech rovnají nule

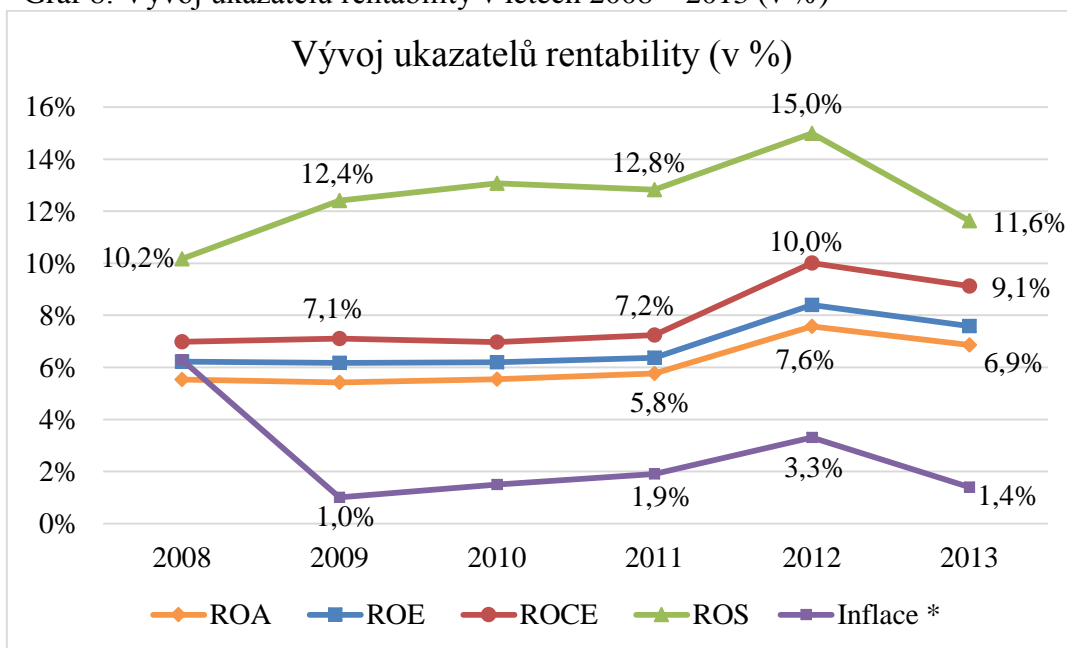
Rentabilita aktiv měla nejmenší hodnotu v roce 2009. Tato hodnota činila 5,4 %, z čehož vyplývá, že 100,- Kč aktiv investovaných do podnikání vyprodukovalo 5,5 Kč zisku. Naopak největší hodnoty dosahovala rentabilita vlastního kapitálu v roce 2012, kdy 100,- Kč aktiv představovalo 7,6 Kč zisku.

Nejnižší hodnota rentability vlastního kapitálu se shodovala v letech 2008 – 2010, ve kterých byla rovna 6,2 %. To znamená, že 100,- Kč vlastního kapitálu vyprodukovalo 6,2 Kč čistého zisku. Největší hodnota byla zaznamenána v roce 2012, kdy se výrazně zvýšil výsledek hospodaření za účetní období. To způsobilo, že na 100,- Kč vlastního kapitálu připadalo 8,4 Kč čistého zisku.

Rentabilita investovaného kapitálu se v letech 2008 – 2011 držela na téměř shodné úrovni – od 7,0 do 7,2 %. Výraznější zvýšení hodnoty o 2,8 % nastalo v roce 2012, kdy se zvýšila hodnota EBIT o více než 10 000,- Kč, dlouhodobé závazky klesly přibližně na polovinu a společnost neměla žádné rezervy. V tomto roce byla hodnota rentability investovaného kapitálu maximální a dosahovala hodnoty 10 %.

Rentabilita tržeb měla kolísavý vývoj. Nejnižší hodnotu měla v roce 2008, což bylo způsobené nižší hodnotou výsledku hospodaření za účetní období a vyšší hodnotou tržeb oproti dalším rokům. Hodnota rentability tržeb byla v tomto roce 10,2 %. Nejvyšší hodnota, 15 %, byla zaznamenána v roce 2012, kdy byl na svém maximu také výsledek hospodaření za účetní období.

Graf 8: Vývoj ukazatelů rentability v letech 2008 – 2013 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 - 2013

Pozn.: * Roční míra inflace dle Českého statistického úřadu

Vývoj ukazatelů rentability by měl mít v časové řadě rostoucí tendenci. Toto kritérium splňovala rentabilita aktiv, rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita investovaného kapitálu až do roku 2012. V roce 2013 zaznamenaly tyto hodnoty malý pokles. Tento vývoj byl odrazem výsledku hospodaření za účetní období, který od roku 2008 do roku 2012 rostl přibližně z hodnoty 20 milionů na 30 milionů Kč a v posledním roce poklesl na 27 milionů Kč.

Vývoj rentability tržeb byl v průběhu let proměnlivý. Velký pokles byl zaznamenán v roce 2013, kdy oproti předcházejícímu roku vzrostly tržby za prodej zboží (jmenovatel) o 47,4 % a nebyly doplněny stejným trendem růstu výsledku hospodaření za účetní období (čitatel), který naopak klesl téměř o 10 %.

Kromě prvního sledovaného roku vykazovaly všechny ukazatele rentability vyšší procento zhodnocení kapitálu, než byla míra inflace daných let. Rentabilita celkového kapitálu byla v letech 2009 – 2013 přibližně o 4 % vyšší než míra inflace, rentabilita vlastního kapitálu o 5 % vyšší.

4.2.3.2 Analýza likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku hradit své závazky. Rozděluje se na tři základní ukazatele – hotovostní, pohotová a běžná likvidita.

Tabulka 14: Výchozí tabulka pro výpočet likvidity (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Krátkodobý finanční majetek	141 448	94 107	129 322	145 201	185 007	184 276
Krátkodobé pohledávky	75 952	88 809	91 371	85 931	79 380	68 504
Zásoby	9 188	12 582	12 157	13 790	13 907	17 194
Oběžná aktiva celkem	245 008	221 206	232 850	244 921	278 294	269 975
Krátkodobé závazky *	38 528	33 672	28 701	29 136	27 727	28 055

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

Pozn.: * Krátkodobé závazky vč. krátkodobých bankovních úvěrů a krátkodobých finančních výpomocí, které se ve všech sledovaných letech rovnají nule

Tabulka 15: Tabulka ukazatelů likvidity za roky 2008 - 2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hotovostní likvidita = krátkodobý finanční majetek / krátkodobé závazky	3,67	2,79	4,51	4,98	6,67	6,57
Pohotová likvidita = (krátkodobý finanční majetek + krátkodobé pohledávky) / krátkodobé závazky	5,64	5,43	7,69	7,93	9,54	9,01
Běžná likvidita = (krátkodobý finanční majetek + krátkodobé pohledávky + zásoby) / krátkodobé závazky	5,88	5,81	8,11	8,41	10,04	9,62

Zdroj: vlastní zpracování dle Tabulky výchozích hodnot pro výpočet likvidity

Doporučená hodnota ukazatele hotovostní likvidity je dle Kislingerové (2010, str. 104) přibližně 0,2. Jak lze pozorovat v tabulce 15, vypočtené hodnoty toto optimum přesahují. Lze tedy odvodit, že společnost dokázala každoročně velmi dobře dostát svým závazkům, neboť vlastnila dostačující krátkodobý finanční majetek. Nejmenší hodnotu hotovostní likvidity, 2,79, zaznamenala společnost v roce 2009, kdy krátkodobý finanční majetek vykazoval po velkém propadu necelých 95 milionů Kč. Oproti tomu v roce 2012 měl finanční majetek hodnotu nejvyšší, a to přes 185 milionů Kč. S tím je spojena i nejvyšší hodnota hotovostní likvidity, která dosáhla 6,67. To znamená, že 100,- Kč krátkodobých závazků je kryto 667,- Kč krátkodobého finančního majetku.

Vypočtené hodnoty pohotové likvidity opět přesahují ty doporučené, které se dle Knápkové, Pavelkové a Štekera (2013, str. 90) pohybují v rozmezí od 0,7 do 1,0.

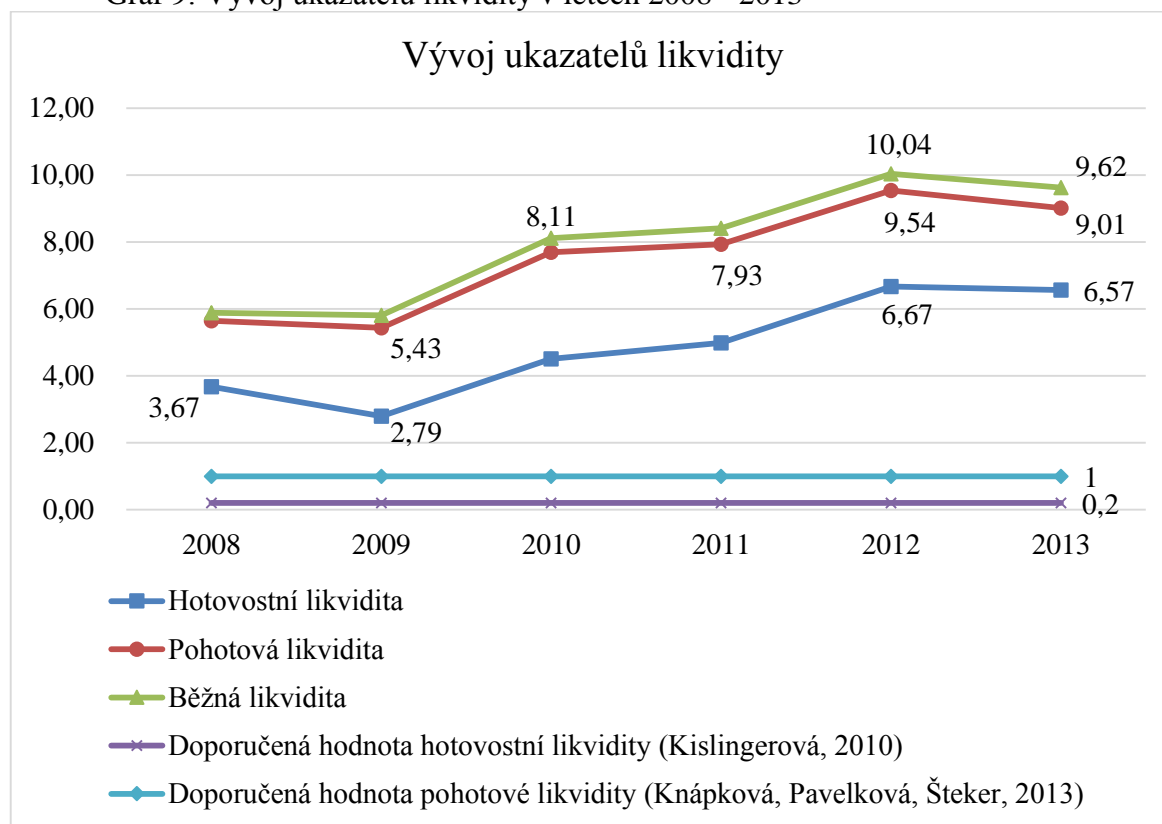

Nejmenší pohotová likvidita byla v roce 2009, kdy představovala hodnotu 5,43. Oproti tomu nejvyšší hodnoty, 9,54, dosahovala pohotová likvidita v roce 2012, kdy měla nejvyšší hodnotu také oběžná aktiva.

Běžná likvidita měla stejně jako předcházející ukazatel po většinu sledovaného období rostoucí tendenci (od roku 2009 do roku 2012). Nejmenší hodnota představovala v roce 2009 5,81. Svého maxima dosahoval ukazatel v roce 2012, kdy měla také největší hodnotu oběžná aktiva a zároveň nejmenší hodnotu krátkodobé závazky. Toto maximum představovalo hodnotu 10,04, což znamená, že 100,- Kč krátkodobých závazků bylo pokryto 1004 Kč z oběžných aktiv. V posledním sledovaném roce hodnota ukazatele mírně poklesla na 9,62. Ukazatel běžné likvidity je na rozdíl od pohotové likvidity ovlivněn výší zásob, která ve sledovaném období stále rostla, kromě roku 2010, kdy byl zaznamenán nepatrný pokles o 425 tisíc Kč.

Vysoké hodnoty ukazatelů likvidity značí velmi dobrý ekonomický stav podniku.

Graf 9: Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2008 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

Jak lze vidět v grafu 9, všechny tři stupně likvidity měly obdobný vývoj. V roce 2009 hodnoty poklesly, poté až do roku 2012 stoupaly. V roce 2013 zaznamenávaly všechny tři křivky mírný pokles, což bylo způsobeno snížením krátkodobého finančního majetku a mírným vzrůstem krátkodobých závazků.

V grafu 9 si lze také všimnout, že v podniku mají velkou hodnotu pohledávky, které jsou přibližně ze dvou třetin tvořeny pohledávkami z obchodních vztahů. To se projevilo ve velkém rozdílu mezi hotovostní a pohotovou likviditou. Oproti tomu zásoby nedosahovaly vysokých hodnot, a tak rozdíl mezi pohotovou a běžnou likviditou nebyl příliš velký.

4.2.3.3 Analýza aktivity

Ukazatele aktivity měří, jak efektivně je společnost schopna využívat investované finanční prostředky.

Tabulka 16: Výchozí hodnoty pro výpočet ukazatelů aktivity (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tržby za prodej zboží	80 068	54 423	54 722	67 012	80 667	118 930
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	114 898	106 809	102 548	101 543	119 073	113 270
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	5 081	4 343	221	680	3 755	541
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	102	0	0	13	36 338	0
Tržby celkem	200 149	165 575	157 491	169 248	239 833	232 741
Aktiva celkem	358 282	369 450	370 670	374 983	395 668	393 670
Dlouhodobý majetek	112 425	147 409	137 010	129 421	116 943	123 133
Zásoby	9 188	12 582	12 157	13 790	13 907	17 194
Krátkodobé pohledávky	75 952	88 809	91 371	85 931	79 380	68 504
Krátkodobé závazky*	38 528	33 672	28 701	29 136	27 727	28 055

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

Pozn.: * Krátkodobé závazky vč. krátkodobých bankovních úvěrů a krátkodobých finančních výpomocí, které se ve všech sledovaných letech rovnají nule

Jak lze vidět v tabulce 16, tržby za prodej zboží se v letech 2008 – 2012 držely na výrazně nižší úrovni než tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. V posledním sledovaném roce tržby za prodej zboží stouply přibližně o 38 milionů Kč na necelých 119 milionů Kč a dosáhly tak o 5,7 milionů Kč vyšší hodnoty než tržby za prodej vlastních výrobků a služeb.

Tabulka 17: Ukazatele aktivity v letech 2008 – 2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Doba obratu aktiv = (aktiva / tržby celkem) x 360	644	803	847	798	594	609
Obrat aktiv = tržby celkem / aktiva	0,56	0,45	0,42	0,45	0,61	0,59
Doba obratu dlouhodobého majetku = (dlouhodobý majetek / tržby celkem) x 360	202	321	313	275	176	190
Obrat dlouhodobého majetku = tržby celkem / dlouhodobý majetek	1,78	1,12	1,15	1,31	2,05	1,89
Doba obratu zásob = (zásoby / tržby celkem) x 360	17	27	28	29	21	27
Obrat zásob = tržby celkem / zásoby	21,78	13,16	12,95	12,27	17,25	13,54
Doba obratu krátkodobých pohledávek = (krátkodobé pohledávky / tržby celkem) x 360	137	193	209	183	119	106
Obrat krátkodobých pohledávek = tržby celkem / krátkodobé pohledávky	2,64	1,86	1,72	1,97	3,02	3,40
Doba obratu krátkodobých závazků = (krátkodobé závazky / tržby celkem) x 360	69	73	66	62	42	43
Obrat krátkodobých závazků = tržby celkem / krátkodobé závazky	5,19	4,92	5,49	5,81	8,65	8,30

Zdroj: vlastní zpracování dle Tabulky výchozích hodnot pro výpočet aktivity

Pozn.: Doby obrátů jsou uvedeny ve dnech

Dle Knápkové, Pavelková a Štekera (2013, str. 103) je minimální doporučovaná hodnota obratu aktiv 1. Této hodnoty podnik ani v jednom ze sledovaných let nedosahoval, což může znamenat, že neefektivně využíval svá celková aktiva. Ta se v podniku otočila přibližně během dvou let. Nejnižší, pro podnik zároveň nejlepší hodnoty nabýval ukazatel v roce 2012, kdy se aktiva otočila za 594 dní. Oproti tomu nejvyšší hodnotu zaznamenal v roce 2010, kdy činila 847 dní.

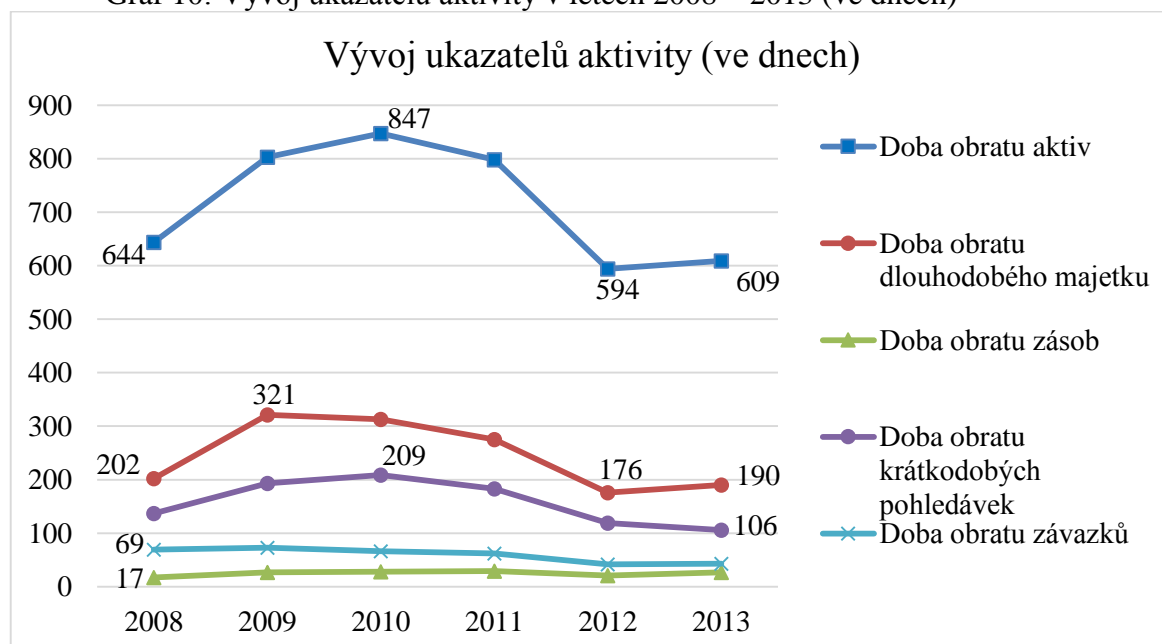
Hodnota obratu dlouhodobého majetku se každoročně pohybovala nad hodnotou 1 (od hodnoty 1,12 do 2,05), což znamená, že podnik dokázal efektivně tržít ze svého dlouhodobého majetku. Vyšší hodnoty v posledních letech byly ovlivněny především vysokou odepsaností strojů a staveb. Nejrychleji se dlouhodobý majetek otáčel v podniku v roce 2012, kdy byla hodnota ukazatele doby obratu dlouhodobého majetku rovna 176 dním. Nejpomalejší obrat, 321 dní, nastal v roce 2009, což bylo způsobeno nejvyšší hodnotou dlouhodobého majetku.

Jak lze vidět v tabulce 17, zásoby se v podniku rychle přeměňovaly zpět na finanční prostředky. Nejvyšší hodnoty dosahovala doba obratu zásob v roce 2011, kdy se zásoby přeměnily na peněžní prostředky během 29 dní. Nejkratší dobu obratu zásob zaznamenala firma v roce 2008. Během tohoto roku se zásoby průměrně přeměnily za 17 dní.

Doba obratu krátkodobých pohledávek dosahovala ve sledovaných letech velmi vysokých hodnot. Vysoké hodnoty obvykle značí, že má podnik větší potřebu úvěrů a s tím spojené větší náklady. Toto tvrzení se ovšem netýká společnosti Selgen, neboť ta vlastní velké množství finančních prostředků. Nejdelsí průměrná doba splácení pohledávek byla v roce 2010, kdy činila 209 dní. Oproti tomu nejmenší hodnotu doby obratu zaznamenal podnik v roce 2013, kdy se krátkodobé pohledávky přeměnily na peněžní prostředky více než třikrát za rok.

Ukazatel doby obratu krátkodobých závazků by měl podle doporučení Knápkové, Pavelkové a Štekera (2013, str. 103) dosahovat alespoň takových hodnot jako ukazatel doby obratu krátkodobých pohledávek, což společnost nesplňuje. Tato situace je způsobena tím, že krátkodobé závazky byly každoročně přibližně třetinové oproti hodnotě krátkodobých pohledávek. Nejnížší hodnoty nabývala doba obratu krátkodobých závazků v roce 2012, kdy byly závazky spláceny průměrně ve 42 dnech. Nejvyšší hodnotu měl ukazatel v roce 2009. V tomto roce byla průměrná doba úhrady 73 dní.

Graf 10: Vývoj ukazatelů aktivity v letech 2008 – 2013 (ve dnech)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

Jak lze vidět v grafu 10, vývoj všech ukazatelů byl v průběhu sledovaných let obdobný. Zlomovým bodem každého ukazatele byl rok 2012, kdy výrazně vzrostly celkové tržby až na hodnotu necelých 240 milionů Kč. Doby obrátů jsou tržbami velmi ovlivňovány, neboť se v příslušných vzorcích objevují ve jmenovateli. Tím je způsobeno, že čím větší je hodnota tržeb, tím nižší jsou doby obrátů.

4.2.3.4 Analýza zadluženosti

Ukazatelé zadluženosti nám vyjadřují, v jaké míře využívá podnik cizí zdroje k financování vlastních aktiv.

Tabulka 18: Výchozí hodnoty pro výpočet ukazatelů zadluženosti (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aktiva celkem	358 282	369 450	370 670	374 983	395 668	393 670
Vlastní kapitál	318 377	324 028	331 743	339 832	356 833	355 919
Cizí zdroje	39 495	45 112	38 672	34 177	28 394	28 409
Krátkodobé závazky*	38 528	33 672	28 701	29 136	27 727	28 055

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

Pozn.: * *Krátkodobé závazky vč. krátkodobých bankovních úvěrů a krátkodobých finančních výpomocí, které se ve všech sledovaných letech rovnají nule*

Tabulka 19: Ukazatele zadluženosti v letech 2008 – 2013 (v %)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celková zadluženost = cizí zdroje / aktiva	11,0%	12,2%	10,4%	9,1%	7,2%	7,2%
Běžná zadluženost = krátkodobé závazky / aktiva	10,8%	9,1%	7,7%	7,8%	7,0%	7,1%
Koeficient zadluženosti = cizí zdroje / vlastní kapitál	12,4%	13,9%	11,7%	10,1%	8,0%	8,0%

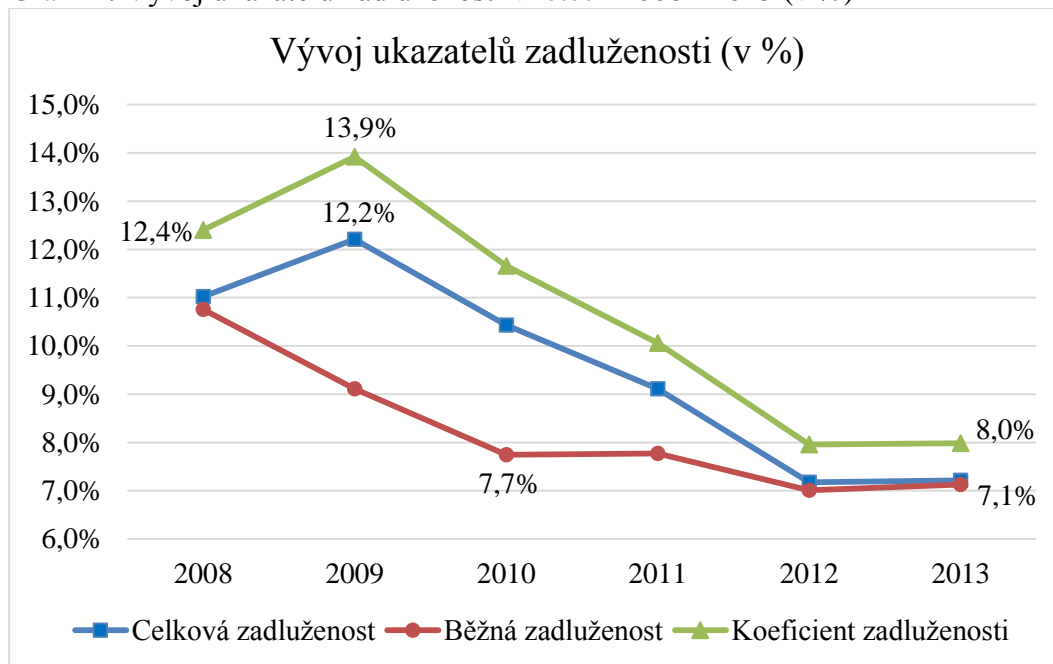
Zdroj: vlastní zpracování dle Tabulky výchozích hodnot pro výpočet aktivity

Doporučená hodnota celkové zadluženosti by se měla dle Knápkové, Pavelkové a Štekera (2013, str. 85) pohybovat v rozmezí od 30 do 60 %. Jak lze vidět v tabulce 19, společnost dosahovala každoročně nižších hodnot, než je spodní optimální hranice. Nejnižší hodnoty, 7,2 %, nabýval podnik v posledních dvou sledovaných letech. Oproti tomu nejvyšší hodnoty dosahoval v roce 2009, kdy byla celková zadluženost 12,2 %.

Z ukazatelů v tabulce 19 vyplývá, že má podnik velké zastoupení vlastního kapitálu. Jelikož jsou celková aktiva zastoupena převážně vlastním kapitálem, má ukazatel celkové zadluženosti a koeficient zadluženosti podobné hodnoty.

Hodnoty běžné zadluženosti se v posledních 4 sledovaných letech snížily na úroveň od 7 do 7,8 %, což značí, že aktiva značně pokrývají krátkodobé závazky.

Graf 11: Vývoj ukazatelů zadluženosti v letech 2008 - 2013 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

V grafu 11 je možno vidět, že všechny tři ukazatele měly obdobný vývoj. Běžná zadluženost klesala již od prvního sledovaného roku, celková zadluženost a koeficient zadluženosti klesaly až od roku 2009. V roce 2013 nabývaly ukazatelé přibližně stejných hodnot jako v roce předešlém.

5 Závěr a doporučení

Selgen, a.s. je podnik specializovaný na šlechtění nových odrůd polních plodin pro český i zahraniční trh a obchod s osivem. Disponuje pěti šlechtitelskými stanicemi a jedním testovacím střediskem. Výnosy společnosti, které v roce 2013 dosahovaly téměř 260 milionů Kč, byly tvořeny ze 46 % tržbami za osiva a z 34 % výnosy z licencí. V tomto roce zaujímaly dotace k nákladům 6,9 %, což představuje necelých 18 milionů Kč.

Struktura výnosů polních plodin byla v roce 2013 tvořena ze 45 % pšenicí a z 22 % ječmenem. Na zbývajících 33 % se nejvíce podílel oves, hrách a hořčice.

Jak vyplývá z tabulky 7, stav dlouhodobého hmotného majetku je velmi zastaralý. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí byly v roce 2013 odepsány z 91 % a jejich zůstatková hodnota činila 15 milionů Kč. Odepsanost staveb byla 67 % s celkovou zůstatkovou hodnotou 45 milionů Kč. V tabulce lze dále vidět, že společnost vlastní pozemky v celkové hodnotě přesahující 61 milionů Kč, ty tvoří přibližně 50 % celkového dlouhodobého hmotného majetku.

Celková aktiva, jejichž hodnota se pohybovala od 358 do 395 milionů Kč, byla ve sledovaných letech zastupována oběžnými aktivy z 60 - 70 %, z čehož přibližně dvě třetiny zaujímal krátkodobý finanční majetek. Zbývajících část aktiv, dlouhodobý majetek, byl z větší části tvořen dlouhodobým hmotným majetkem, ten představoval 76 - 98,5 % dlouhodobého majetku.

Pasiva byla v letech 2008 – 2013 z 87 – 91 % tvořena vlastním kapitálem, což svědčí o velmi dobré finanční situaci podniku. Nejvýznamnějšími položkami vlastního kapitálu byl základní kapitál, který se každoročně rovnal necelým 15 milionům Kč, a výsledek hospodaření minulých let, který po každoročním růstu dosáhl v roce 2013 hodnoty 147,6 milionů Kč. Cizí zdroje měly na pasivech největší podíl v roce 2009, a to 12,2 %, od tohoto roku podíl klesal až na 7,2 % z roku 2013. Převážnou většinu cizího kapitálu tvořily krátkodobé závazky, jejichž hodnota ve sledovaných letech kolísala od 27,7 do 38,5 milionů Kč. Jejich největší část zaujímaly závazky ke společníkům, k členům družstva a k účastníkům sdružení a závazky z obchodních vztahů.

Jak lze vidět v grafu 4, v roce 2009 nastal zlom, kdy dlouhodobý majetek začal mít po velkém nárůstu o 30 % klesající tendenci a oběžná aktiva naopak po velkém poklesu o 10 % tendenci stoupající. Prudký nárůst dlouhodobého majetku byl způsoben vysokými investicemi podniku, konkrétně nákupem cenných papírů akciové společnosti Oseva Agri Chrudim. Jeho následný klesající vývoj zapříčinil především velký pokles dlouhodobého finančního majetku z 30 milionů Kč v roce 2009 na necelé 2 miliony Kč v roce 2012. Další příčinou poklesu dlouhodobého majetku bylo neobnovování investic, neboť stavby a stroje podniku mají velkou odepsanost. V roce 2013 byl zaznamenán nárůst dlouhodobého majetku o 6 % bazické hodnoty, který byl způsoben nákupem pozemků v celkové hodnotě 10,5 milionů Kč

Na vývoj oběžných aktiv měl největší vliv krátkodobý finanční majetek, který v roce 2009 představoval částku přibližně 94 milionů Kč a v roce 2012 dosáhl částky téměř dvojnásobné, konkrétně 185 milionů Kč. To mělo za následek vzrůst oběžných aktiv v letech 2009 – 2012 z 90 na 114 % bazické hodnoty. V posledním sledovaném roce byl zaznamenán nepatrný pokles oběžných aktiv o 4 %, což bylo způsobeno především následkem poklesu krátkodobých pohledávek, které činily v roce 2013 68,5 milionů Kč, což je přibližně o 11 milionů Kč méně než v roce předchozím.

Z grafu 6 lze vyčíst, že hodnota vlastního kapitálu v průběhu sledovaných let stoupala až do roku 2012, kdy byl zaznamenán jeho celkový nárůst o 12 % bazické hodnoty na hodnotu 356,8 milionů Kč. V roce 2013 se podíl vlastního kapitálu držel na téměř stejné úrovni.

Křivka cizích zdrojů nejprve v roce 2009 vzrostla o 14 % na hodnotu 45 milionů Kč a následně klesala až do roku 2012, kdy cizí zdroje představovaly pouze 72 % bazické hodnoty, což odpovídá 28,4 milionům Kč. Tento průběh byl ovlivněn poklesem krátkodobých závazků a rezerv, které se dokonce v roce 2012 rovnaly nule. V roce 2013 byl podíl cizích zdrojů stagnující.

Náklady a výnosy společnosti měly ve sledovaných letech obdobný vývoj. Nejprve v průběhu ekonomické krize klesaly až do roku 2011, kdy byla hodnota nákladů 169 milionů Kč a hodnota výnosu 188 milionů Kč. V následujícím roce nastala expanze a vzrůst obou těchto položek o 38 %. V posledním sledovaném roce nastal mírný pokles.

V grafu 7 si lze všimnout, že ve všech sledovaných letech výnosy přesahovaly náklady, z čehož vyplývá, že podnik byl ziskový. Největší zisk zaznamenala společnost v roce 2012, kdy představoval necelých 30 milionů Kč.

Rentabilita aktiv, vlastního kapitálu, investovaného kapitálu i tržeb dosahovaly svého maxima v roce 2012, kdy měl nejvyšší hodnotu také výsledek hospodaření za účetní období. V tomto roce 100,- Kč aktiv vyprodukovalo 7,6 Kč čistého zisku, 100,- Kč vlastního kapitálu 8,4 Kč čistého zisku, 100,- Kč investovaného kapitálu 10,- Kč EBITu a 100,- Kč provozních tržeb 15,- Kč čistého zisku. Do tohoto roku měly všechny ukazatele rostoucí tendenci, což je doporučeno pro vývoj firmy. Pouze v roce 2013 tyto ukazatele mírně poklesly (ROA, ROE a ROCE přibližně o 1 %, ROS o 3,4 %). Důvodem byl opět vývoj výsledku hospodaření za účetní období, který v tomto roce klesl z 30 milionů na 27 milionů Kč. V letech 2009 – 2013 hodnoty ukazatelů rentability převyšovaly míru inflace daných let (ROA přibližně o 4 %, ROE o 5 %, ROCE o 6 % a ROS o 11 %). Z ukazatelů vyplývá, že podnik dokázal velmi dobře využívat svůj majetek.

Vzhledem k tomu, že všechny tři stupně likvidity vycházely nad doporučené hodnoty, mohl podnik bez problémů velmi dobře dostát svým závazkům. Nejvyšších hodnot bylo dosaženo v roce 2012, kdy byl na svém maximu také krátkodobý finanční majetek. V tomto roce měl ukazatel hotovostní likvidity hodnotu 6,67, pohotové likvidity 9,54 a běžné likvidity 10,04. Do tohoto roku měly ukazatele běžné, pohotové i hotovostní likvidity od roku 2009 rostoucí tendenci. V posledním sledovaném roce došlo k mírnému poklesu všech tří ukazatelů, což bylo způsobeno snížením krátkodobého finančního majetku a vzrůstem krátkodobých závazků.

Z ukazatelů aktivity vyplývá, že společnost neefektivně využívala svůj celkový majetek. Doporučené hodnotě obratu aktiv, která by měla být minimálně 1, se společnost nejvíce přiblížila v roce 2012, kdy se hodnota rovnala 0,61. V ostatních letech se pohybovala od 0,42 do 0,59. Co se týče dlouhodobého majetku, společnost vykazovala jeho efektivní využití. Nejlepších hodnot bylo dosaženo opět v roce 2012, kdy se ukazatel doby obratu dlouhodobého majetku rovnal 176 dním. Jak lze vidět v tabulce 17, zásoby podniku se rychle přeměňovaly zpět na finanční prostředky. Doba jejich obratu se pohybovala od 17 (v roce 2008) do 29 dní (v roce 2011). Doba obratu pohledávek byla ve sledovaných letech velmi vysoká. Avšak z důvodu, že podnik vlastní velké množství

finančních prostředků, neznamena vysoká doba inkasa pohledávek vyšší potřebu úvěrů a s tím spojené vyšší náklady. V roce 2009 dosáhla doba obratu pohledávek hodnoty 249 dní, což bylo maximum tohoto ukazatele. Nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2013, kdy byla průměrná splatnost pohledávek 106 dní. Doba obratu závazků by měla dosahovat alespoň takových hodnot jako doba obratu pohledávek. Toto doporučení společnost nesplňovala, neboť ve všech sledovaných letech byly závazky přibližně třetinové oproti hodnotě pohledávek. Doba obratu závazků se pohybovala od 42 (v roce 2012) do 73 dní (v roce 2009).

Vzhledem k tomu, že ve sledovaném období měl podnik velké zastoupení vlastního kapitálu (od 87,7 do 90,6 %), byla zadluženost podniku velmi malá. Tato skutečnost zajišťovala jeho stabilitu, avšak působila i na výnosnost kapitálu, která byla prostřednictvím velkého zastoupení vlastního kapitálu snižována. Celková zadluženost dosáhla svého maxima v roce 2009, kdy se rovnala 12,2 %. Od tohoto roku do konce sledovaného období hodnota postupně klesala až na konečných 7,2 %. Hodnoty běžné zadluženosti se pohybovaly od 7,0 % z roku 2012 do 10,8 % z roku 2008, z čehož vyplývá, že krátkodobé závazky byly značně pokrývány celkovými aktivy.

V práci bylo dosaženo závěru, že akciová společnost Selgen vykazuje finanční zdraví a má dobré předpoklady pro své budoucí úspěšné fungování. Její ziskovost a likvidita jsou na velice dobré úrovni, zadluženost je minimální. Protože podnik vykazuje dobré výsledky, nemusí do budoucna provádět závažné změny týkající se snižování nákladů či zvyšování tržeb, které by napomohly jeho prosperitě.

Jelikož má společnost ve svém vlastnictví některé budovy, které nejsou využívány, mohla by svou situaci vylepšit jejich prodejem (viz příloha 1). Tím by se například zlepšily hodnoty ukazatele likvidity nebo rychlosti obratu dlouhodobého majetku.

Samostatné movité věci a soubory movitých věcí vykazují velkou odepsanost ve výši 91 %. Proto by společnost měla v blízké době obnovit své opotřebené stroje novými investicemi. Tyto změny by se mohly týkat nákupu nového traktoru či kombajnu, které jsou nezbytné pro rostlinnou výrobu, na kterou je podnik zaměřen (viz příloha 2).

6 Seznam použitých zdrojů

6.1 Literatura

FRIEDLOB, G. T., SCHLEIFER L. L. F. *Essentials of Financial Analysis*. 1th edition. New Jersey: John Wiley & Sons, 2003. 240 s. ISBN 0-471-22830-3

GRÜNWALD, R., HOLEČKOVÁ J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2009. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2

KISLINGEROVÁ, E., a kol. *Manažerské finance*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D., ŠTEKER, K. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2013. 240 s. ISBN 978-80-247-4456-8

MÁČE, M. *Finanční analýza obchodních a státních organizací*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2006. 155 s. ISBN 80-247-1558-9

RUBÁKOVÁ, V. *Praktické účetní případy 2014: příklady účtování na všech účtech*. 7. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2014. 168 s. ISBN 978-80-247-5122-1

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2011. 144 s. ISBN 978-80-247-3916-8

RŮČKOVÁ, P., ROUBÍČKOVÁ, M. *Finanční management*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2012. 296 s. ISBN 978-80-247-4047-8

SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera: finanční analýza v řízení firmy*. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. 220 s. ISBN 80-7226-562-8

SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2012. 272 s. ISBN 978-80-247-4004-1

SYNEK, M., KISLINGEROVÁ, E., a kol. *Podniková ekonomika*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3

ŠIMAN, J., PETERA, P. *Financování podnikatelských subjektů. Teorie pro praxi*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 192 s. ISBN 978-80-7400-117-8

VOCHOZKA, M. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2011. 248 s. ISBN 978-80-247-3647-1

6.2 Internetové zdroje

M&M reality holding, a.s. <http://mmreality.cz>. [Online] [cit. 2015-02-23]
<http://www.mmreality.cz/nemovitosti/prodej/komerčni-objekty/>

Ministerstvo spravedlnosti České Republiky. <https://or.justice.cz/> *Veřejný rejstřík a sbírka listin*. [Online] [cit. 2014-03-23] <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrikfirma.vysledky?subjektId=417484&typ=PLATNY>

Selgen, a.s. www.selgen.cz. [Online] [cit. 2014-03-23] <http://selgen.cz/o-nas/>

Zürn Harvesting GmbH & Co. K. www.zuern.de. [Online] [cit. 2015-02-02]
http://www.zuern.de/uploads/media/Parzellentechnik_Email_der_01.pdf

7 Přílohy

Příloha 1: Prodej budovy

Jedna z budov, kterou by mohla společnost prodat, se nachází v obci Sibřina (katastrální území Stupice), na parcele číslo 68, s číslem popisným 1. Zaujímá zastavěnou plochu 48 x 13 metrů a má 3 nadzemní podlaží. Její užitná plocha představuje 1 518 m². V budově je zavedena elektřina a vytápění na tuhá paliva. Nemovitost je vhodná pro rekonstrukci a následné využití například pro výrobní prostory, kanceláře nebo ubytovnu.

Obrázek 1: Budova navrhovaná k prodeji

Zdroj: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sib%C5%99ina,_Stupice.jpg

Nemovitosti, které jsou určeny k rekonstrukci a mají podobné využití jako budova navrhovaná k prodeji, se dle realitní kanceláře M&M reality holding, a.s. pohybují v následujících cenových relacích.⁶

Budova A: lokalita Otovice (okres Kladno)

- užitná plocha 1 000 m², cena 2 600 000,- Kč → 2 600,- Kč za m²

---

⁶ Ze dne 23. 2. 2015

Budova B: lokalita Dubí (okres Teplice)

- užitná plocha 758 m², cena 1 950 000,- Kč → 2 573,- Kč za m²

Budova C: lokalita Březnice (okres Příbram)

- užitná plocha 346 m², cena 550 000,- Kč → 1 590,- Kč za m²

Budova D: lokalita Milovice (okres Nymburk)

- užitná plocha 2 453 m², cena 2 990 000,- Kč → 1 219,- Kč za m²

Tabulka 20: Výpočet ceny budovy navrhované k prodeji

	Cena		Užitná plocha budovy navrhované k prodeji	Vypočtená cena
Cena A za m ²	2 600,- Kč	X	1 518	3 946 800,- Kč
Cena B za m ²	2 573,- Kč	X	1 518	3 905 814,- Kč
Cena C za m ²	1 590,- Kč	X	1 518	2 413 620,- Kč
Cena D za m ²	1 219,- Kč	X	1 518	1 850 442,- Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů realitní kanceláře M&M reality holding, a.s.
k 23. 2. 2015

Dle výpočtu bylo zjištěno, že cena budovy, která byla doporučena k prodeji, by se mohla pohybovat v rozmezí 1,85 až 3,95 milionů Kč. Za peníze z prodeje vybrané budovy by podnik mohl zakoupit novou zemědělskou techniku. V příloze 2 je uveden návrh na nákup nové parcelní sklizečky.

Příloha 2: Nákup parcelní sklízecčky

Po konzultaci s Dr. Ing. Pavlem Horčíčkou bylo dosaženo závěru, že by společnost mohla obnovit svůj velmi opotřeбенý majetek nákupem nové parcelní sklízecčky ZÜRN 150. Tento typ je vhodný pro použití ve všech sklizňových podmínkách, je vybaven velmi výkonným čtyřválcovým dieslovým motorem JOHN DEERE PowerTech a jeho hmotnost se pohybuje od 2 350 kg. (http://www.zuern.de/uploads/media/Parzellentechnik_Email_der_01.pdf)

Obrázek 2: Parcelní sklízecčka Zürn 150

Zdroj:<http://www.zuern.de/feldversuchstechnik/documents/zuern-plot-combine/zuern-150-the-universal/zuern-150-the-universal.html?L=1%2Bvehicle>

Pro nákup této sklízecčky je pro společnost Selgen nezbytné dokoupení dalších potřebných komponent, jako například žací adaptér o šířce 1,5 m, zásobník na zrno o objemu 600 litrů, děliče pro lepší oddělení sousedních parcel, světla potřebná pro jízdu v provozu, atd.

Cena jedné parcelní sklízecčky typu Zürn 150 (včetně zmíněného příslušenství) se pohybuje okolo 130 tisíc €, což je v přepočtu přibližně 3,6 milionů Kč⁷.

---

⁷ Podle kurzu ČNB k 30. 1. 2015, kdy se 1 € rovnalo 27,795 Kč

Tato investice by mohla být hrazena penězi získanými za prodej zmíněné nevyužívané budovy. I bez tohoto prodeje by však společnost mohla bez problémů uhradit investici vlastními zdroji společnosti, které má na účtech v bankách.

Parcelní sklizečka by patřila do odpisové skupiny číslo 2, z čehož vyplývá, že její doba odepisování by byla 5 let. Pro účetní odpisy by bylo zvoleno zrychlené odepisování, pro které je dle Zákona o dani z příjmu v prvním roce koeficient pro odepisování 5, v dalších letech se koeficient rovná 6.

Dle vzorců, které ve své knize uvádí Rubáková (2014, str. 19), je výše účetních odpisů následující.

Tabulka 21: Výpočet účetního odpisu pro 1. rok zrychleného odepisování

Rok	Vstupní cena	Koeficient pro 1. rok odepisování	Vzorec pro výpočet odpisu	Výše odpisu
1	3 600 000,- Kč	5	Vstupní cena / koeficient pro 1. rok odepisování	720 000,- Kč

Zdroj: vlastní zpracování za použití vzorce dle Rubákové (2014, str. 19)

Výše účetního odpisu v prvním roce zrychleného odepisování by se rovnala 720 000,- Kč.

Tabulka 22: Výpočet účetních odpisů pro další roky zrychleného odepisování

Rok	Zůstatková cena	Koeficient pro další roky odepisování (kn)	Počet let, během nichž byl majetek již odepisován (n)	Vzorec pro výpočet odpisu	Výše odpisu
2	2 880 000,- Kč	6	1	2 x zůstatková cena / (kn - n)	1 152 000,- Kč
3	1 728 000,- Kč	6	2	2 x zůstatková cena / (kn - n)	864 000,- Kč
4	864 000,- Kč	6	3	2 x zůstatková cena / (kn - n)	576 000,- Kč
5	288 000,- Kč	6	4	2 x zůstatková cena / (kn - n)	288 000,- Kč

Zdroj: vlastní zpracování za použití vzorce dle Rubákové (2014, str. 20)

V tabulce 22 jsou uvedeny hodnoty pro účetní odpisy v dalších letech odepisování parcelní sklizečky. Po pěti letech by byl majetek v plné výši odepisován.

Příloha 3: Rozvaha za roky 2008 - 2013 - Aktiva (v tis. Kč)

ROZVAHA v plném rozsahu k 31.12.2008 - 2013 (v tisících Kč)								
	AKTIVA	Číslo řádku	Rok					
			2008	2009	2010	2011	2012	2013
	AKTIVA CELKEM	1	358 282	369 450	370 670	374 983	395 688	393 670
B.	Dlouhodobý majetek	3	112 425	147 409	137 010	129 421	116 943	123 133
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	4	45	-	-	-	-	-
	3. Software	7	45	-	-	-	-	-
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	13	110 707	116 962	106 617	98 778	115 218	121 408
	1. Pozemky	14	28 598	30 125	30 255	30 594	50 740	61 174
	2. Stavby	15	68 625	63 251	59 153	54 325	49 236	45 018
	3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	16	13 452	23 554	17 177	13 770	15 135	15 164
	7. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20	-	-	-	57	76	20
	8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	21	32	32	32	32	32	32
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	23	1 673	30 447	30 393	30 643	1 725	1 725
	1. Podíly - ovládaná osoba	24	129	129	129	129	129	129
	2. Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	25	228	29 118	29 118	29 118	463	463
	3. Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	26	1 316	1 200	1 146	1 396	1 133	1 133
C.	Oběžná aktiva	31	245 008	221 206	232 850	244 921	278 294	269 975
C.I.	Zásoby	32	9 188	12 582	12 157	13 790	13 907	17 194
	1. Materiál	33	2 262	2 509	2 256	2 814	2 648	4 706
	2. Nedokončená výroba a polotovary	34	1 476	1 728	1 455	1 933	1 627	1 108
	3. Výrobky	35	3 769	3 456	4 703	5 257	5 319	5 481
	5. Zboží	37	1 681	4 889	3 743	3 785	4 313	5 900
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	39	18 420	25 708	-	-	-	-
	1. Pohledávky z obchodních vztahů	40	183	-	-	-	-	-
	7. Jiné pohledávky	46	18 237	25 708	-	-	-	-
C.III.	Krátkodobé pohledávky	48	75 952	88 809	91 371	85 931	79 380	68 504
	1. Pohledávky z obchodních vztahů	49	52 039	70 051	47 514	44 077	44 481	43 372
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	52	14 310	14 310	14 310	14 310	14 310	14 310
	6. Stát - daňové pohledávky	54	6 854	1 649	2 318	2 157	338	1 240
	7. Krátkodobé poskytnuté zálohy	55	1 306	986	955	1 178	4 654	690
	8. Dohadné účty aktivní	56	-	372	14	296	99	-
	9. Jiné pohledávky	57	1 443	1 441	26 260	23 912	15 497	8 891
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	58	141 448	94 107	129 321	145 201	185 007	184 276
	1. Peníze	59	178	181	275	171	112	170
	2. Účty v bankách	60	141 270	93 926	129 046	145 030	184 896	184 107
D.I.	Časové rozlišení	63	849	835	810	641	431	563
	1. Náklady příštích období	64	530	402	299	352	212	379
	3. Příjmy příštích období	66	319	433	511	289	219	184

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

Příloha 4: Rozvaha za roky 2008 - 2013 - Pasiva (v tis. Kč)

ROZVAHA v plném rozsahu k 31.12.2008 - 2013 (v tisících Kč)								
	PASIVA	Číslo řádku	Rok					
			2008	2009	2010	2011	2012	2013
	PASIVA CELKEM	67	358 282	369 450	370 670	374 983	395 668	393 670
A.	Vlastní kapitál	68	318 377	324 028	331 743	339 832	356 833	355 919
A.I.	Základní kapitál	69	114 982	114 982	114 982	114 982	114 982	114 982
1.	Základní kapitál	70	114 982	114 982	114 982	114 982	114 982	114 982
A.II.	Kapitálové fondy	73	-707	-824	-878	-836	-836	-836
3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	76	-707	-824	-878	-836	-836	-836
A.III.	Rezervní fond, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	79	57 450	61 599	64 219	64 579	65 953	67 195
1.	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	80	23 497	23 497	23 497	23 497	23 497	23 497
2.	Statutární a ostatní fondy	81	33 953	38 102	40 722	41 082	41 456	43 698
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let	82	126 832	128 252	132 864	139 475	146 781	147 560
1.	Nerozdělený zisk minulých let	83	126 832	128 252	132 864	139 475	146 781	147 560
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	86	19 820	20 018	20 556	21 632	29 952	27 018
B.	Cizí zdroje	87	39 495	45 112	38 672	34 177	28 394	28 409
B.I.	Rezervy	-	-	10 536	8 383	3 748	-	-
1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	-	-	10 536	8 383	3 748	-	-
B.II.	Dlouhodobé závazky	93	967	904	1 588	1 294	667	354
10.	Odložený daňový závazek	103	967	904	1 588	1 294	667	354
B.III.	Krátkodobé závazky	104	38 528	33 672	28 701	29 136	27 727	28 055
1.	Závazky z obchodních vztahů	105	4 418	3 618	2 385	2 958	2 933	6 709
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	108	9 456	10 344	9 652	9 750	10 016	9 945
5.	Závazky k zaměstnancům	109	5 206	2 467	2 850	2 343	3 992	3 133
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	110	1 331	1 305	1 507	1 312	2 266	1 821
7.	Stát - daňové závazky a dotace	111	2 241	2 104	2 024	1 534	3 264	1 563
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	112	116	-	-	-	-	-
10.	Dohadné účty pasivní	114	15 624	13 707	10 154	11 122	5 059	4 724
11.	Jiné závazky	115	136	127	129	117	197	160
C.I.	Časové rozlišení	120	410	310	255	973	10 442	9 342
1.	Výdaje příštích období	121	271	303	255	376	9 188	8 041
2.	Výnosy příštích období	122	139	7	-	597	1 254	1 301

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013

Příloha 5: Výkaz zisku a ztráty za roky 2008 - 2013 (v tis. Kč)

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu za roky 2008 - 2013 (v tisících Kč)								
	Číslo řádku	Rok						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	
I.	Tržby za prodej zboží	1	80 068	54 423	54 722	67 012	80 667	118 930
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	2	63 322	43 560	42 371	51 105	62 310	93 666
+	Obchodní marže	3	16 746	10 862	12 351	15 908	18 356	25 264
II.	Výkony	4	115 380	106 722	104 066	102 319	118 886	113 064
1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	5	114 898	106 809	102 548	101 543	119 073	113 270
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	6	482	-87	1 518	777	-242	-215
3.	Aktivace	7	-	-	-	-	56	10
B.	Výkonová spotřeba	8	59 246	50 076	49 221	49 967	57 491	56 823
1.	Spotřeba materiálu a energie	9	15 999	13 800	14 260	14 847	17 682	18 794
2.	Služby	10	43 274	36 276	34 961	35 119	39 809	38 029
+	Přidaná hodnota	11	72 880	67 508	67 196	68 260	79 751	81 505
C.	Osobní náklady	12	61 763	55 397	57 393	54 904	62 810	58 090
1.	Mzdové náklady	13	43 837	39 803	40 822	39 050	44 748	41 192
2.	Odměny členům orgánu společnosti	14	1 182	1 182	1 176	1 182	1 286	1 361
3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	14 994	12 743	13 798	13 160	15 150	13 916
4.	Sociální náklady	16	1 750	1 669	1 597	1 512	1 625	1 621
D.	Daně a poplatky	17	916	910	1 234	938	1 445	11 014
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	12 775	16 627	16 536	15 671	15 096	13 281
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	19	5 081	4 343	221	680	3 755	541
1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	4 663	4 195	70	532	3 667	490
2.	Tržby z prodeje materiálu	21	418	148	151	247	87	51
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	22	238	364	-	263	279	3
1.	ZC prodaného dlouhodobého majetku	23	238	352	-	263	279	3
2.	Prodaný materiál	24	-	12	-	-	-	-
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období (+/-)	25	3 676	2 552	-5 108	-9 437	-3 312	-133
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	20 908	29 033	27 511	17 474	19 267	19 115
H.	Ostatní provozní náklady	27	3 521	1 932	1 742	1 895	1 985	2 722
*	Provozní výsledek hospodaření	30	15 980	23 102	23 131	22 179	24 471	26 094
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	102	-	-	13	36 338	-
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	102	-	-	55	29 070	-
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	41	-43	180	-	-	-152	-
X.	Výnosové úroky	42	4 530	1 856	1 351	2 149	3 922	2 974
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	526	305	82	1 103	733	4 521
O.	Ostatní finanční náklady	45	-1 235	1 242	733	426	746	1 059
*	Finanční výsledek hospodaření	48	6 334	739	700	2 785	11 329	6 436
Q.	Daň z příjmu za běžnou činnost	49	2 494	3 823	3 275	3 332	5 848	5 512
1.	splatná	50	2 545	3 886	2 591	3 626	6 474	5 824
2.	odložená	51	-51	-63	684	-294	-627	-313
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	19 820	20 018	20 556	21 632	29 952	27 018
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	60	19 820	20 018	20 556	21 632	29 952	27 018
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	61	22 314	23 842	23 831	24 964	35 800	32 530

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů SELGEN, a.s. za roky 2008 – 2013